

לישרים תושיה

השקפת לכבודה פנימה
ימי הספירה • תרעין פתיחין • לג בעומר

באספקלריא המאירה מבארות רבותינו

מאמדים נפלאים, מפז מסולאים.
ממעיינות קדומים, הזדים הזדים.
מחכמינו בכל הדורות, להשפיע האורות.
מידי שבת בשבתו ומועד במועדו

נלקט משיעורין של
הגה"צ ר' יהושע העשיל שארף שליט"א
רב ואב"ד חסידי רוז'ין קרית יואל

לשמוע שיעורים מאת הגה"צ אב"ד שליט"א

בארה"ב על מספר הרגיל של קול הלשון 1.718.521.5231

לחורש"י 3.1.1.5.8 - לגמרא 3.2.2.13 - לשו"ע 3.3.6.30

בארץ ישראל 073.321.1792

מען קען הערן די שיעורים אין אמעריקע

אויף א דירעקטע נאמבער דורכן רופן 646-934-6134

אפשר למנות לקבל השיעורים בכל יום דרך קול הלשון

שמעו ותחי נפשכם

ימי הספירה

להיטהר ולהתקדש בקדושה של מעלה

ימי הספירה לטהר הנפש מטומאת העוונות

והגם כי שם די בשבעה ימים נקיים וכאן ציווה ה' על שבעה שבועות, לצד הפלגת הטומאה וגם היותם בכללות ישראל שיער התמים דעים כן משפטם, כי זולת זה היו ישראל מיד מקבלים את התורה בצאתם ממצרים'. ע"כ. מדבריו נמצאנו למדים שימים אלו נצרכים בכל שנה ושנה לזכך את נפשותינו שנוכל לבוא ליום מתן תורה בקדושה וטהרה, וכמו שנאמר בזה"ק (שם) א.

ובהמשך דבריו מבאר האור החיים שם טעם הדבר שנצטוינו לךספור רק ממחרת השבת ולא מיום

ראשית דברינו יאיר בענין ימי הספירה המקודשים משמי מרום להיטהר ולהתקדש בקדושה של מעלה, וכמו שכתב באור החיים הקדוש (ויקרא כג טו) על הפסוק 'וספרתם לכם ממחרת השבת', בשם הזוהר הקדוש (ח"ג צו. וז"ל: 'אומרם לכם לצד שיצו ה' לספור שבע שבתות, לצד שהיו ישראל בטומאת מצרים ורצה ה' להזדווג לאומה זו דן בה כמשפט נדה שדינה לספור שבעה נקיים, ואז יהיו מוכשרים להכניסה כלה לחופתה,

א וז"ל הזוהר: 'אבל ת"ח ישראל כד הוו במצרים הוו ברשותא אחרא והוו אחידן במסאבותא כאתת' דא כד היא יתבא ביומי דמסאבותא, בתר דאתגורו עאלו בחולקא קדישא דאקרי ברית כיון דאתאחדו ביה פסק מסאבותא מנייהו כדא אתתא כד פסקו מנה דמי מסאבותא בתר דאתפסקו מנה מה כתיב וספרה לה שבעת ימים, אוף הכא כיון דעאלו בחולקא קדישא פסקא מסאבו מנייהו ואמר קודשא בריך הוא מכאן ולהלאה חושבנא לדכיותא, וספרתם לכם, לכם דייקא כמה דאת אמר וספרה לה שבעת ימים לה לעצמה, אוף הכא לכם לעצמכם ולמה בגין לאתדכאה במיין עלאיין קדישין ולבתר למיתי לאתחברא ביה במלכא ולקבלא אורייתיה, התם וספרה לה שבעת ימים הכא שבע שבתות אמאי שבע שבתות בגין למזכי לאתדכאה במיין דההוא נהר דנגיד ונפיק ואקרי מים חיים וההוא נהר שבע שבתות נפקו מניה, ועל דא שבע שבתות ודאי בגין למזכי ביה כמה דאתתא דכיו דילה כליליא לאשתמשא בבעלה'.

וימים אלו מאירים כנתינתם לתקן עצמנו בתורה עבודה ותפילה וכמו שכתב בחתם סופר (דרשות עמ' רפ"ב), וז"ל: 'אמרתי ימי הספירה שהם הכנה לקבלת התורה, מגיע לכל חלק י"ו ימים, י"ו לגמ"ח, וי"ו לעבודה והוא ביום ל"ב לעומר, וטוב ימים לתורה לב-טוב כמו שאחז"ל במס' עירובין (דף י"א) תורה לב טוב איקרי כדכתיב 'ויטיב לבו' בבועז, ע"ש בתוס'.

קדושת וגדולת ימי הספירה

עוד זאת בפי המהר"ל (חידושי אגדות יבמות ס"ב): בגדולת ימי הספירה, אשר לגודל קדושתם ויקרת ערכם, דווקא לכן מתו תלמידי ר' עקיבא בו, וז"ל: 'ועוד יש לך לדעת כי הכבוד הוא נקרא אור דכתיב (יחזקאל מ"ג) והארץ האירה מכבודו, וידוע כי אין הזיו ואור בעולם רק מפסח ועד עצרת, ונקרא חודש אייר זיו, שאז האויר זך וטוב, והתורה נתנה בעצרת

הפסח עצמו שהיה יום הגאולה ממצרים, וז"ל: 'ולדרך זה ידויק על נכון טעם ממחרת השבת ולא מיום השבת עצמו, כי כן משפט הספירה שיהיו כל הימים שלימים, ולצד שיום ט"ו בניסן שהוא יום השבת האמור כאן מקצת היום היו עדיין בארץ מצרים לזה יצו ה' לספור ממחרת, והגם כי זה היה בפסח מצרים, כמשפט הזה יעשה באותו פרק עצמו מדי שנה בשנה, כי כמו כן יעשה בסוד ה' כידוע ליודעי חן'.

וענין הספירה מתבאר בדבריו שהוא מלשון הארה כמו תיבת 'סנפרינון' שהוא אבן מאירה ומהם נעשו לוחות הברית, והטעם הוא כיון שנשמות ישראל נתלכלכו באמצעות תחלואי הנפש וטומאת התיעוב והחשיך אורם, ונשמות ישראל הם כלוחות הברית שהיו עשויים מסנפרינון (ויק"ר פל"ב), ולזה אמר הכתוב וספרתם לכם, פירוש באמצעות הספירה אתם מאירים כסנפרינון את עצמיכם.²

ב אמנם כאשר יעשה האדם את עבודתו כדת וכדין אז יטהר עצמו וימתיק דין ימים אלו לרחמים ויוכל לבוא בשער המלך לקבל התורה, וכמו שכתב באמרי נועם (ל"ג בעומר אות ז), וז"ל: 'על כן יש לרמוז בקרא פתשגן הכתב להנתן דת בכל מדינה ומדינה, כי ד"ת עולה ב' פעמים קט"ן וב' פעמים גדו"ל שמכוונין בימי הספירה בכל פעם לקטנות ראשון ושני ולגדלות ראשון ושני כידוע (שער הכוונות דרוש ה לפסח). וזהו ב'כל', היינו, בחמשים ימי הספירה, 'מדינה ומדינה', רומז כי מדינה אותיות מ"ה די"ן, ונאמר בכפלים לאשר הוא בשתי בחינות, עד שליש העליון דינא קשיא, ומשם והלאה דינא רפיא. וזהו גלו"י לכל העמים, שנתגלו אז הארות החסדים, ורמוז בתיבת גלו"י, שהוא ג"ל עם י"ו. להיות עתידים ליום הזה, היינו, הכנה לקבלת התורה שנאמר ביום הזה באו מדבר סיני להנקם מאוביכם, כי נקרא סיני שמשם ירדה שנאה לאוה"ע'.

ורוחותינו לקראת יום הנישואים הגדול בין כנסת ישראל וכלתה הלא היא התורה הנתונה באצבע אלוקים, ממה שכתב בדרשות חת"ס (ספירת העומר ד"ה וספרתם) שעל ידי הספירה האדם מתברר ומתקדש עד שביום מתן תורה נעשה בריה חדשה ממש, וזה פירוש הקרא 'וספרתם לכם', וגו' 'והקרבתם מנחה חדשה לה' - היינו שנפשו מתחדשת ממש, על ידי תוספת אור שיקבל כל אחד ביום שבועות הוא יום מתן תורה – והנפש קרויה 'מנחה' כדכתיב (ויקרא ב א) 'ונפש כי תקריב מנחה'.

שהוא סוף הזמן שהוא זיו ואור, וכל זה מורה על כבוד ואור התורה, והם לא נהגו כבוד בחבריהם שהם בעלי תורה לכך מתו בזמן הזה'.

אמנם ימים אלו מצד שורשם הלא המה ימי דין קשה, אלא שעל ידי הספירה מאירים וממתיקים תוקף הדין, וכמו שכתב בצרור המור (ויקרא פרשת אמור ד"ה ואמר).

ספירת העומר היא כדי להכין הנפש ולטהרה למתן תורה

צא ולמד גודל מעלת ימי הספירה הנועדים להכין את נפשותינו

ג וגדולים ימים אלו אף בעניינים גשמיים וכמו שכתב באמרי פנחס (רכ"א) שהגשמים מפסח עד שבועות הם רפואה גדולה לכל התחלואים, שאין כמוהו בכל הרפואות, היינו לעמוד תחת הגשם ולפתוח פיו שירדו לתוכו עיי"ש.

ד וז"ל: 'ואמר וספרתם לכם ממחרת השבת וגומר. להורות שצריך למנות מפסח עד שבועות ממחרת השבת. שהוא בתחלת הלילה שאז מתחיל הדין. ולכן מצותו בלילה להשיט כח הדין של העומר השולט בלילה בכח מצות הספירה. ולכן אמר וספרתם לכם לטובתכם. כמו לך לך להנאתך. וכל זה להכניע מדת הדין הקשה. ולפי שהם ימי דין אמרו שצריך להראות בהן צער ושאיסורים בתספורת'. ע"כ. ומבאר שם בהמשך דבריו שלטעם זה אין אומרים במצות ספירת העומר ברכת שהיינו.

ה וזוהי ההכנה הגדולה לחג מתן תורתנו באהבה, וכמו שהמשיך בדבריו בדרשות חת"ס סופר (שם) לפרש מאמר הכתוב 'מי יודע עוז אפיק, וגו', למנות 'מינו כן הודע' - כלומר הכתוב מתמיה ושואל: 'מי יודע' – מי יכול לקנות את התורה בידיעת שכלו, והתורה הלא נקראת 'עוז אפיק', כדאיאת בזבחים (קטז). 'אין עז אלא תורה שנאמר ה' עז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום', ומשיב הכתוב 'למנות ימינו כן הודע', על ידי ימי הספירה בהם מונים את הימים אפשר לקנות את התורה. כי ימים אלו נועדו בשביל להיטהר ולהתקדש לזכות להבנה בתורה וללמדה כדבעי. וכדברים הללו כתב בשפת אמת (במדבר שבועות תרל"ח, ד"ה וביום הביכורים) שהקב"ה מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית בכח התוה"ק, ולכן בשבועות יום מתן תורה הוא יום של התחדשות הבריאה כי ביום זה נגמר עיקר המכוון שהוציא הבריאה הפנימיות מכל אל הפועל, ולכן נקרא יום הביכורים כי תכלית בריאת שמים וארץ היה בעבור התורה כמ"ש רש"י (ויש

צריך שיהיה לבו טהור ומחשבות טובות לעבודת הבורא ית"ש. גם ספירת העומר שאנו סופרין מ"ט יום, בגימטריא ל"ב טו"ב, שיהיה לנו לב לקבלת התורה הקדושה'.

ויש לנו עוד לרמז בזה על פי מה שאמרו ז"ל (שבת ל:) בשבת השמחה ובגנות העצלות והעצבות וז"ל: 'ושבתתי אני את השמחה' - שמחה של מצוה, 'ולשמחה מה זה עשה' - זו שמחה שאינה של מצוה. ללמדך שאין שכינה שורה לא מתוך עצבות ולא מתוך עצלות'. ע"כ. ולהנצל מהעצבות והעצלות, צריך הלב להתעורר אל הדרישה והבקשה להיות

העצלות והעצבות מעכבים את האדם מלתקן עצמו בימים אלו

אמנם כדי שיבוא האדם לידי טהרה, וירחץ מטומאת עוונותיו המכהים את אור נשמתו, צריך הוא להעיר את הלב לטהרה ולקדושה, שכן אין התורה יכולה לשכון אור במחשכי הנפש, שהרי רוחנית היא. וכבר המליצו דורשי רשומות שמ"ט ימי הספירה מרמזים לעבודת הלב, שכן מ"ט הוא מנין ל"ב טו"ב ימים, וכמו שכתב בזה בליקוטי מהרי"ל (פרשת שמיני), וז"ל: 'הכלל העולה לנו מזה, שכל אחד ואחד מישראל

פרשת בראשית) 'בשביל תורה שנקראת ראשית', וביכורים הוא לשון של התחלה והתחדשות, אך בשביל לזכות להתחדשות זו בשבועות צריך להיות מקודם טהרה בימי הספירה הנועדו להיטהר ולהתקדש, ובוה בא לפרש הכתוב 'לב טהור ברא לי אלקים' - שלאחר שהלב נטהר לעבודת הבורא, אזי רוח נכון חדש בקרבי, אפשר להתחדש ביום מתן תורה. והדר חוזר הדבר ונשנה בתורתו של השפ"א (שם תרס"ד, ד"ה ד"ה איתא בזה"ק) שכל ההשגות שזוכים בחג השבועות תלוי ועומד בהכנה של האדם בימי הספירה, וכמ"ש 'לב טהור ברא לי אלקים' והדר אומר 'ורוח חדש חדש בקרבי', ולכן יש מקודם ימי הספירה לזכות לטהרה והוא על ידי הכנת האדם, וכמ"ש 'וספרתם לכם' וגו'. ואמרו ז"ל (שבת קד.) 'הבא לטהר מסייעין אותו', ולכן אע"פ שגמר הטהרה הוא בידי שמים כמ"ש 'וספרה לה' וכתוב 'ואחר תטהר', שכשם שבטומאת נדה היא צריכה רק לספור ולעשות מעשה בידיים בשביל לטהר, אך עצם הטהרה באה לה בידי שמים, כך הם הדברים בטהרת הנפש שהאדם צריך לעשות מעשים במקרבים אותו לידי טהרה, ואז מן השמים יטהרו, כאמור רח נכון חדש בקרבי. עכתו"ד.

ו כמו שכתב בבני יששכר (מאמרי חודש ניסן מאמר יב), וז"ל: 'טעם למנין ימי הספירה קודם מתן תורה מ"ט ימים. עפ"י מה שכתב הרב החיד"א טעם לגלות מצרים דהתורה רוחניות ואינה חלה על האדם שיש לו מחשבות רעות ויצר זונה כי התורה כולה טהורה, וז"ש שאומות העולם לא יכלו לקבל התורה, ולכך הכניע הקדוש ברוך הוא את ישראל בגלות מצרים להחליש כח היצר הרע אשר משכנו בחלל השמאלי שבלב ותוכל לשכון בס התורה עכ"ד, על כן סופרין קודם מתן תורה מנין מ"ט מנין מספר ל"ב טו"ב, ועיין מה שכתבתי בשער ומאמר ל"ג בעומר ותבין יותר'.

בתוספת לב, ויעיר את לבכו בעבודת ה' עד שתהא שלהבת נפשו עולה ביתר התלהבות וכוונת הלבט.

בשמחת הלבז, וצריך ביותר להתאמץ ולהתחזק בענין זה, שכן העצלות היא העשב המפסיד השגת העבודה.

והנה כאשר ירפא האדם את שבר הלב ויחבש לו לעצבותו, בזה יתקן את לב הניצוצות אשר עדיין לא התבררו, ויסיר את עצבונו בזה אשר יסיר אותיות אלו מקרבו, ויקדישם לשמים, וכמאמר הכתוב 'תנה בני לבך לי' (משלי כג כו), בזה מסיר את כוח משמעות התיבות של ב' תכוונת אלו, שהרי עצלות ללא ל', ועצבות

הרי לנו מדבריהם שב' מידות גרועות אלו, הם המה המרפים את ידי האדם מעבודת בוראו, והמה המגרשים פני השכינה מלשכון בתוך נשמת האדם ולהאירה לפנות בוקר. והעצה הנכונה להילחם בב' מידות אלו היא על ידי שיוסיף אומץ ועוזו בנפשו, ויגביר עליו ענין השמחה, בכדי שיוכל לעבוד עבודת השי"ת

ז וכמו שכתב בעקידת יצחק (בראשית שער לא), וז"ל: 'ולזה מה שנסתלקה ממנו הנבואה כיה היה חשוב כמת כל כ"ב שנים שהיה יוסף לו בחזקת מת. וכמו שאמרו ז"ל אין הנבואה שורה לא מתוך עצלות ולא מתוך עצבות וכו'. והכונה כי כמו שהעצלות הוא חסרון מונע טבעי דרישת השלימות כן העצבון הוא מונע רצונו מבקשתו ויעדר ממנו עד שתיטב נפשו ותתעורר אל הדרישה'.

ח וכמו שכתב באור החיים (שמות יט ב), וז"ל: 'הא' הוא התגברות והתעצמות בעסק התורה כי העצלות הוא עשב המפסיד השגתה, ולזה תמצא כי כל מקום שזיכרונה ה' לתורה ידקדק לומר לשון חוזק ואומץ עד גדר שימית עצמו עליה דכתיב זאת התורה אדם כי ימות וגו' ודרשו ז"ל וכו', כמו כן רבותינו ז"ל ידקדקו בהזכרתה לומר עסק התורה השתדלות התורה ורבים כמוהו'.

ט וזו היא השמחה של מצוה וכמו שכתב בענין זה ברבינו יונה (על הרי"ף ברכות כב), וז"ל: 'זכ"ה פ"י הענין שלא יתפלל מתוך עצלות ומתוך עצבות שבעוד שיהיה עצב או עצל אינו יכול לכיין כראוי דעצלה תפיל תרדמה ולפיכך כשרואה שהוא עומד בענין שלא יוכל לכיין מותר לו לשמוח כדי שיתקן איבריו שיהיו ראויים לעבודת הבורא ואע"פ שאמרנו למעלה שהשמחה היא אסורה זו היא מותרת ששמחה של מצוה היא כיון שעל ידה באה העבודה שהרי מצינו ג"כ שעי" השמחה היתה השכינה שורה דכתיב ועתה קחו לי מנגן'.

י וכמו שכתב בזה בעמק המלך (שער ה' פס"ח), וז"ל: 'ומנין הניצוצות שנתקנו לפי זה יהיו רח"ף, והשאר שהם ל"ב לתשלום ש"ך מתו, ולא יכלו להתקן. ועל אלו הלב שמתו נאמר 'הרופא לשבורי לב' הם סוד ל"ב אלהים ונתיבות שיתוקנו לעתיד לבוא, ושיגו חיות ורפואה, והבן מלת לשבורי לב שהם באים מכח השבירה, ועתידים להתרפאות. ובזה מחבש לעצבותם, כי העצבון שלהם הוא שאין מי משיב להם תשובה, מה חטאו, שנשברו, בסוד 'דמעת העשקים ואין להם מנחם' והמבין יבין'.

נחל (פרשת שמיני ד"ה וכד'), וז"ל: 'דע שמסורת הקבלה בידינו מרוז"ל שנבראו חמשים היכלות של טהרה בעולם היצירה בהיכל אהבה שעומדים שם מחנה מיכאל וכנגדן נבראו ג' היכלי טומאה והם היכלי התמורות שס"מ מושל בהם י"ג. זאת ועוד שרק על ידי האהבה יוכל האדם להתמיד ולעלות בהר ה', ואף לקום במקום קדשו. וכמו שכתב הרמח"ל במסילת ישרים (פרק טז בביאור מידת הטהרה) וז"ל: 'מי שלא נתדבק עמו יתברך באהבה אמיתית, צירוף העבודה הזאת תהיה לו לטורח ולמשא גדול, כי יאמר, מי יוכל לעמוד בזה, ואנחנו בני חומר ילודי אשה אי אפשר להגיע אל הזיקוק והצירוף הזה. אמנם אוהבי ה' וחפצי עבודתו, הנה שמח לבם להראות אמונת אהבתם לפניו יתברך ולהתעצם בצירופם וטהרתם, הוא מה שסיים דוד עצמו באמרו, ועבדך אהבה י"ג.

ללא ב', [עצלות עצבות] הרי אלו 'עצות' בלבד, עצות לעבוד את עבודת ה' 'בשמחה ובטוב ל"בב', ועוד אמרו ז"ל (סנהדרין קו:), 'רחמנא ליבא בעי'.

והנה השגה זו אפשר להשיג בימי הספירה הקדושים הבאים לטהרנו מקליפתנו ומטומאותינו מכל סיג ופגם, ואין לך סיג ופגם גדול מן העצלות והעצבות, אשר המה מסירים את לב האדם מעבודת בוראו וכמו שנתבאר לעיל, ואף אם שצריך האדם להתמרמר על קוצר השגתו בעבודתו יתברך, מכל מקום אין לו להתעצב, שכן העצבות עצמה היא עצת היצר, לעכבו מלעלות במעלות שבעת הספירות המתוקנות בימים אלו י"א.

טהרת הלב מביאה לידי אהבה, ומושלת על כל אברי האדם לעבודת ה'

וענין הטהרה קשור הוא להיכל האהבה וכמו שכתב בערכי

יא וכמו שכתב בזה בפרדס רימונים (שער כג פ"ב), וז"ל: 'בתי גוואי או בראי, הפנימיים הם ג' ספירות ראשונות הנעלמות. והצפוניים הם ז' ספירות הם ז' ימי הבנין. וענין עצבות בבתי גוואי ולא בבתי בראי נתבאר בשער מהות והנהגה פ"ב. עד הנה הגיע כוחנו הדל בביאור הב'. בעזר אלהי השופע עלינו והננו נכנסים בביאור ערך הג' בעה"ו.

יב וכמו שכתב בביאור הגר"א (משלי כג ג) 'כמ"ש כל אהבה שהיא תלויה בדבר בטל דבר כו' וז"ש יראת ה' טהורה עומדת לעד ב' מעלות כשלומד ביראת ה' א' שבעת שלומד בטהרה בלא פני' אחרת ח"ו וגם עומדת לעד שאינו תלויה בדבר וז"ש אל תתאיו למטעמותיו כי גם בעת הלימוד הוא רע וגם שהוא לחם כזבים שאחר שתלך מרמות הפניות תפסוק מללמוד.

יג ובאופן זה ביאר בספר הברית (ח"ב מאמר ד פ"ב) את מה שאמר דוד המלך ע"ה 'יראת ה' טהורה עומדת לעד', וז"ל: 'לא כן האהבה אשר בגדולה שהוא אוהב את ה' באמת, יען

ואף שאר עבודת האברים תלויה היא באהבת הלב לה', וכמו שמסיים שם בדבריו ענין זה, שהלב הוא המלך לכל חלקי הגוף ונוהג בו, ואם הוא אינו מביא עצמו אל עבודתו יתברך, אין עבודת שאר האברים שווה כלום, כי אל אשר יהיה שמה רוח הלב ללכת ילכו שאר האברים, וכמ"ש (משלי כג כו) תנה בני לבך לי. ואמרו ז"ל (ירושלמי ברכות פ"א ה"ה) אמר הקדוש ברוך הוא אי יהבית לי לבך ועינך אנא ידעת כי את דיליטו.

החכנה למתן תורה הוא ע"י תיקון המידות ולב טוב

ואף שנתבאר בתחילת דברינו שימי הספירה מקודשים המה בקדושה

ובהמשך דבריו מבאר שגם ענין האהבה מקורה ורשה הוא בענין הטהרה, וז"ל: 'הנה באמת זהו המבחן שבו נבחנים ונבדלים עובדי ה' עצמם במדרגתם, כי מי שיודע לטהר לבו יותר, הוא המתקרב יותר והאהוב יותר אצלו יתברך. הם המה הראשונים אשר בארץ המה, אשר גברו ונצחו בדבר הזה, האבות ושאר הרועים אשר טהרו לבם לפניו. הוא מה שדוד מזהיר את שלמה בנו (דברי הימים א כח) 'כי כל לבבות דורש ה' וכל יצר מחשבות מבין'. וכן אמרו ז"ל (סנהדרין קו:) 'רחמנא לבא בעי', כי אין די לאדון ברוך הוא במעשים לבדם שיהיו מעשי מצוה, אלא העיקר לפניו שהלב יהיה טהור לכיון בה לעבודה אמיתית'. ע"כ"ד.

הוא בעל כל החמודות באמת לא שאוהב את עצמו, לכן אהבתו לנצח על כי כל החמודות עמו יתברך לנצח נצחים, וככה היראה אשר בגדולה הוא על ה' לא על עצמו, ואין לה הפסק עולמית בעבור שאהבתו הוא עד נצח כלומר יראת ה' טהורה עומדת לעד (תהלים י"ט), והיא קודם לאהבה הגדולה במעלה עם שהאהבה קודם לו בעילה כענין השמש עם האור למעלה (בפרק ח' מאמר זה) כאשר הוא ג"כ ככה בקטנה:

יד ועיניו בבן איש חי (בניהו בן יהודע נזיר כג.) שביאר שאף הענין שהעונות נהפכים לזכויות בתשובה מאהבה, הוא מחמת השייכות בין האהבה לטהרה, וז"ל: 'יעוד נ"ל בס"ד, דימה העון לחזיר, דאמרו רז"ל למה נקרא שמו חזיר, שעתיד לחזור, דאחר גמר התיקון יהיה נטהר וניתר לגמרי, וכן העון עתיד לחזור, דעל ידי תשובה מאהבה יהיו העונות זכיות, ויתהפך כח המתהווה מן העון מטומאה לטהרה'.

טו וכבר כתב בענין זה בפלא יועץ (ערך תשובה), וז"ל: 'וכבר כתב בספר החרדים פי' הפסוק מצרף לכסף וכור לזהב ואיש לפי מהללו שכמו שהזהב נבחן בתוך הכור אם הוא זהב טהור או מלא סיגים כן האיש נבחן לפי מהללו אם יוכל לכיון בתפלתו לעבוד את בוראו עבודה שלימה עבודה תמה ביראה ואהבה ושמחה רבה ניכר שנפשו מטהרה וההפך להפך והאיש אשר הוא טהור רוח"א אלקיים יתקנהו בעצה טובה ויעוררהו בהתעוררות גדולה לקיים כל מצוה כתיקונה דבר בעתו לא כן אנחנו שחטאתינו מונעים הטוב ממנו ועונותינו היו מבדילים בינינו לבין אבינו שבשמים'.

דקדקו בהם משמיא ביותר בענין זה, לתקופת ימים זו, וז"ל: 'ומזה נשאר רשימו לדורות שבימי הספירה ישראל מטהרים את לבם וקונים בחינת הביטול, וע"כ מתקבצת בהם כל מדה נכונה, והוא התכללות מדות האדם בפרט ובכלל, כי כמו שהאדם מצבו בפרטות, כן הוא נכלל בכלל ישראל, ושוב כלל ישראל מסייע לכל פרט להתבטל עוד יותר. וכמו שהגיד כ"ק אבי אדומו"ר זצלה"ה בטעם תלמידי ר' עקיבא שמתו מפסח עד עצרת מפני שלא נהגו כבוד זה בזה, כי אז הוא זמן התכללות, וע"כ נענשו על העדר התכללות, עכת"ד. וידוע שמדה טובה מרובה, שהביטול וההזדככות של היחיד מועילים לכל כלל ישראל, ונסתייע שוב כל אחד מצד הכלל, עד שזוכין להארות חג השבועות'. ע"כ.

עילאית, ומיועדים להעלות מעלה אחר מעלה בשעת הספירות הכלולים כל אחת משבעה ספירות, עדי נגיעה בית אל, הוא השער החמישים ביום שמחתינו הוא יום מתן תורתנו באהבה. מכל מקום דגש מיוחד ניתן בימים אלו על ענין אהבת חברים והמצוות אשר המה בין האדם לחבירו. שהרי כבר אמרו חז"ל (יבמות סב:): על מה שנהגו אבלות בימי הספירה, והוא כיון שמתו בו תלמידי ר' עקיבא כיון שלא נהגו כבוד זה בזה. וכבר נשתברו כמה קולמוסים לבאר ענין זה, שהרי צדיקים מופלגים היו והקב"ה מדקדק עמהם כחוט השערה".

מכל מקום נתבאר בדברי השם משמואל (שבועות תרע"ז ד"ה ויש לדקדק), שעיקר הענין בימים אלו הוא ההתכללות בתוך כלל ישראל, והיא עיקר ההכנה למתן תורה, ולטעם זה

טז וז"ל: 'אמרו שנים עשר אלף זוגים תלמידים היו לו לרבי עקיבא, מגבת עד אנטיפרס, וכולן מתו בפרק אחד מפני שלא נהגו כבוד זה לזה, והיה העולם שמם, עד שבא ר"ע אצל רבותינו שבדרום, ושנאה להם ר"מ ור' יהודה ור' יוסי ורבי שמעון ורבי אלעזר בן שמוע, והם הם העמידו תורה אותה שעה. תנא: כולם מתו מפסח ועד עצרת. אמר רב חמא בר אבא, ואיתימא ר' חייא בר אבין כולם מתו מיתה רעה. מאי היא א"ר נחמן אסכרה'.

יז ועיין במה שביאר בענין זה במהרש"א (חידושי אגרות ס), וז"ל: 'מפני שלא נהגו כבוד זה לזה כו' ולא חש כ"א מהם על כבוד תורה של חבירו דאין כבוד אלא תורה ולכך מתו במדה זו כי היא חייך'. ע"כ. ועיין עוד במה שכתב בבן איש חי (שנה שניה פרשת שופטים), וז"ל: 'אך עכ"ז נהגו לומר אבא מארי למעלה וכבוד יותר, ומצינו לתנאי קדישי דלא נהגו בכך דהא רבי יוסי בן חלפתא אמר אבא חלפתא, וכן רשב"י אמר יוחאי אבא, וכן אותו חכם אמר ינאי אבא, ונראה דבאותם הימים לא נהגו ביתרון כבוד זה לומר מארי, אך עתה בזה"ז שנהגו בכך ראוי להזהר בכך'. ע"כ. ורבו הביאורים בענין זה.

אהבת החברים שלנו של חבורתינו'.
ע"כ.

והנה רשב"י היה מתלמידי ר' עקיבא שסמך לאחר שהיה העולם שמם עם מות תלמידיו, ובוודאי נקט זהירות מופלגת בענין זה, שהרי במדרש בראשית (סא ג), מובא הגרסה שר' עקיבא עצמו הזהיר תלמידיו בענין זה, וז"ל: 'ובסוף העמיד שבעה תלמידים אחרים, ואמר להם בניי, הראשונים לא מתו אלא מפני שהיתה עיניהם צרה אלו באלו, תנו דעתכם שלא תעשו כמעשיהם'.

הרי לנו שעיקר התיקון שהזמן גרמא של ימים אלו הוא לתקן את מידותינו, והמובחר שבתיקון המידות הלא נשנה הדבר בפירוש, שהרי שאל רבי יוחנן בן זכאי את תלמידיו (אבות פרק ב משנה ט) 'איזוהי דרך ישרה שידבק בה האדם, רבי אליעזר אומר עין טובה, רבי יהושע אומר חבר טוב, רבי יוסי אומר שכן טוב, רבי שמעון אומר הרואה את הנולד, רבי אלעזר אומר לב טוב, אמר להם רואה אני את דברי אלעזר בן ערך שבכלל דבריו דבריכם'. ע"כ.

ולכן נהגו בימים אלו מנהגי אבלות, כמו שמובא בתשובות הגאונים י"ח, וכמו שנפסק בשו"ע (או"ח סימן תצג), וז"ל: 'נוהגים שלא לישא אשה בין פסח לעצרת עד ל"ג לעומר, מפני שבאותו זמן מתו תלמידי רבי עקיבא'. ע"כ. וביאר במ"ב (סק"ג) [שנוהגים גם] 'לא לעשות ריקודין ומחולות אפילו לא של סעודת אירוסין וכ"ש מחולות של רשות שיש להיזהר'. ע"כ.

ומסתברא שמלבד מה שנצטוינו לתקן כל מידותינו בימים אלו, הרי שצריך ליתן דגש מיוחד על ענין אהבת חברים, שכן לסיבה זו נוהגים אנו בדיני אבלות. ומצאנו סימוכים לדברים אלו, בדברי רשב"י בזה"ק (ח"ב קצ), וז"ל: 'כל חבריאי ביומוי דרבי שמעון רחימא דנפשא ורוחא הוו בנייהו, ובגין כך בדרא דרבי שמעון באיתגלייא הוה', ע"כ. וכן מצאנו בזה"ק (ח"א עו), וז"ל: 'אנן חבריאי דמתעסקין באורייתא ואנן בליבא חד ורעותא חד'. ע"כ. זאת עוד מצאנו בדברי מהרש"ו (שעה"כ ד"א ע"ג), וז"ל: 'ומאוד הזהירני מורי ז"ל בענין

יח וכמו שמובא בשו"ת תשב"ץ (ח"א סימן קעח), וז"ל: 'תשובה איסור נשואין מן הפסח ועד העצרת לא הוזכר בתלמוד אבל מנהגן של ישראל הוא אבל עיקר המנהג הוא מפני מה שהוזכר במסכת יבמות כפ' הבא על יבמתו מפני שמתו באותו פרק תלמידי רבי עקיבא שלא נהגו כבוד זה בזה ולא נתפרש בגמרא מהו זה הזלזול שנהגו זה בזה ומה צורך יש לפרש זה אלא מפני ששנינו יהא כבוד חבריך חביב עליך כשלך'.

וגם לב טוב הוא אחד מקניני התורה כדתנן (אבות פרק ו משנה ה) ומבאר המהר"ל מפראג זצ"ל בפירושו 'דרך חיים', וז"ל: בלב טוב כי התורה תקרא טוב ומפני שהתורה תקרא טוב לא תמצא התורה רק במי שהוא טוב והיינו מי שיש לו לב טוב, וכאשר יש לו לב טוב אז מקבל התורה שהיא טוב, כי איך תעמוד התורה שהיא טוב במי שיש לו לב רע'.

ובזה יש לומר שלפי של"ב טוב היא המידה התיכונה כאמור למעלה, לכן ימי הספירה נחלקים לל"ב ימים לפני ל"ג בעומר, וטו"ב ימים לאחריו, שעל ידי זאת העבודה יוכשר ליבנו לקבל את התורה, וכמו

ומבאר שם ברבנו יונה במעלת לב טוב וז"ל: 'כי אדם שמדה כזאת שוכנת בקרבו טוב הוא גם לחבריו ולשכניו ולכל העולם, גם מידת הנדיבות יש לו, כי אם הגוף והלב מתנדב לבני אדם לחפוף בכל חפצם ולעשות רצונם כל שכן שיתנדב להם בממונו, וכל מדה טובה תשכון באדם כזה, כי החפץ דבר גדול מן המעשה בלב מרפא, כי הנה המצות פעולת האברים מלאכה לבד היא ונקלה לעשותה, אך שיתן עיניו ולבו שם כל הימים לחשוב מחשבות לעשות מלאכת ה' מרוב הדבקות ואהבתו בשם ית' הוא אליו הדבר הזה'. ע"כ.

יש ועוד יש לנו להוסיף לבאר בזה שנראה מדברי שער הכוונות (שם) שסמיכתם של תלמידי החדשים של ר' עקיבא היה בל"ג בעומר, ובזה יש גם לבאר מה שנאמר בפיוט בר יוחאי 'שם קנית הודך והדרך' על פי מה שכתב ברמב"ם (הלכות סנהדרין פ"ד ה"א), וז"ל: 'משה רבנו סמך וכו', איש מפי איש', וא"כ בל"ג בעומר נמשך הסמיכה ממשה רבנו, [משה, רשב"י וכמ"ש] והנה בסמיכה של משה ליהושע היה הענין של 'ונתת מהודך עליו', וכתב בעל הטורים שם בבאיור ענין ההוד: 'מהודך בגימטריא הסוד', ומה גם שיום זה ענין בספירת הוד שבהוד, הרי שבימי הספירה עד ל"ג בעומר צריך ביותר לתקן ענין אהבת חברים עד הגיענו לרומו של ענין זה ביום הוד שבהוד, שבאופן הזה יכולה הסמכת ושושלת התורה להתקיים'.

כ ואף גם זאת יש לנו להבין לשמחת ריקודין בל"ג בעומר מה זו עושה, כי הנה נתבאר שבימי הספירה וביותר בל"ג בעומר נתחדש ענין הסמיכה והמשך התורה על ידי מדת ל"ב טוב באהבת חברים, ובכבוד התורה מצינו באידרא שאמר: 'זהקב"ה בעי ביקריהון דצדיקייא יתיר מיקרא דיליה', וכשרוקדין ושמחין לכבוד התורה, ולומדיה, וצדיקיה, הרי זוכין בכל למעלות העליונות, וכדבריו הידועים של המשנה ברורה (תרס"ט סק"א), וז"ל: 'ולכן יש להתאמץ בזה לרקוד ולזמר לכבוד התורה וכו' והעידו על האריז"ל שאמר שהמעלה העליונה שהשיג באה לו ע"י שהיה משמח בכל עוז בשמחה של מצוה וכמ"ש בהקדמה לספר החרדים', עיי"ש. ויבואר להלן שנשמת רשב"י היתה עיבור נשמת מרע"ה ואכן לא מצינו כלל שנשיר לכבוד התורה של צדיקים אלא רק בעניינם של מרע"ה והרשב"י, והרמז בזה הוא שעניינם חד הוא, וכפי שנתבאר.

ימי התשובה, גם כן ממתיקים הכל, ומטילים הדינים על שונאי ישראל, ופועלים במ"ט יום, שיהיה רשע 'מט' לפני צדיק, ולא להיפוך, ומ"ט גימטריא ל"ב טו"ב, לעשות לעצמו לב טוב לקבלת התורה הקדושה'כא.

בימים אלו צריך לראות מעלת חברנו ולא חפרונם וליתן כבוד זה לזה

ולפי שימים אלו המה ימי אבילות על פטירתם של תלמידי ר' עקיבא, שנספו מאחר שדקדו בהם כחוט השערה באותו ענין שלא נהגו כבוד זה בזה, הרי שתשובת המשקל הוא להרבות כבוד זה לזה. וענין הכבוד איננו רק בשב ואל תעשה בכך שלא לעשות מחלוקת ולא לצער את השני, אלא הוא אף בקום ועשה להרבות

שכתב בזה בזרע קודש (פרשת בהר), וז"ל: 'רק הענין הוא, שימי הספירה הם ימי תשובה, שיש נו"ן שערי תשובה, ואנו סופרים לבוא לשער הנו"ן, וכתוב 'עד ממחרת השבת השביעית תספרו חמשים יום', שיום החמשים רומז לשער הנו"ן, שהוא אחר שבעה שבועות, נמצא הוא שמיני להם, ולכן אז נמתקו כל הדינים, וכל החולים נתרפאו בסיני, כי משם ממדה שמינית, בא רפואה והמתקת הדינים, ואז אמר השי"ת 'אנכי ה' אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים', כמו שמפורש ביחזקאל שאמר השי"ת לישראל במצרים, 'איש את שקוצי עיניו השליכו', ואחר כך עשו תשובה, ונעשה אנכי, גימטריא א"ף, שנמתק האף ונעשה אנכי, ולכן בקריאת שמע על תיבת אף, נכתב שם וה"ו שם החסד, והנה בימי הספירה שהם

כא והלא נתבאר כבר הענין שביום מתן תורה קיבלנו את התורה שבכתב על ידי מרע"ה, וביום ל"ג בעומר נתגלה לנו תורת הסוד ע"י רשב"י, וענינים חד הוא, וכמו שכתב באמרי נעם (ל"ג בעומר), וז"ל: 'ידוע מדברי המקובלים אשר ל"ג בעומר הוא בבחינת המתקת אותיות יל"ה משם אלקיים באותיות כד"ט, שהוא מספר ל"ג, ועיין היטב בסידור ר' קאפיל אשר זה נעשה בבחינת תפארת, ועד שליש העליון היינו עד ל"ג בעומר הוא עמידת לאה דינא קשיא, ואח"כ עמידת רחל דינא רפיא, עיין שם באריכות. ונראה כי ידוע אשר ימי העומר הם במספר ל"ב טו"ב והוא כי בכל יום אנו מכוונין לשם מ"ה, מספר אד"ם, כי העמ"ר הוא אד"ם ר"ע, ולתקן זאת להיות אד"ם טו"ב, ועד ל"ג בעומר הוא ל"ב פעמים אד"ם, עולה אלף ת"מ, שהוא צירוף אמ"ת, שהוא בחינת שם מ"ה מדת תפארת, כדאייתא בתיקונים אמ"ת הוא מ"ה במספר קטן, עי"ש. וזהו וטהר לבנו לעבדך באמת. וביום ל"ג בעומר הוא הארת נשמת רשב"י דרגא דמשה, שהוא בחינת תפארת כנודע. וזהו שנאמר בדניאל עיר וקדיש מין שמיא נחית, ר"ת הם אתון שמעו"ן, ותיבת מ"ן שמי"א הוא אלף ת"מ, שהוא ל"ב פעמים אד"ם אשר אחר ל"ב ימים אז יורדת מלמעלה הארה של האי עיר וקדיש רשב"י.

– הנכבד 'השקפת לכבודה פנימה' – היינו בפנימיות התורה^{כי}, א"כ הזמן הזה הוא גורם לראות את פנימיות נפשו של כל אחד ואחד לטובה.

וכבר מתאמרא בשם הבית אהרן ענין מה שנאמר 'מה הקב"ה לכל אף רשב"י לכל', ויש לנו לרמז בזה על דרך מה שאמרו ז"ל בעניינו של רבי מאיר שלמד תורה מפי אלישע בן אבויה: 'רימון מצא ותוכו אכל קליפתו זרק', והנה כבר נתבאר לעיל שענין אהבת חברים הוא בבחינת מידת ההוד, והרימון הוא הפרי החמישי והוא כנגד ספירת הוד^{כי}, והנה בל"ג בעומר שהוא בבחינת 'הוד שבהוד', יש לבאר שתוכו אכל – היינו שמתגלה הפנימיות של כלל ישראל, ואז רואים אנו שבפנימיותו של כל אחד 'אפילו ריקנין שבך מלאים מצוות כרימון' (ברכות נז), וזהו תיקון הפגם של 'לא נהגו כבוד זה בזה'^{כי}.

כבוד, ולתת לכל אחד מילת עידוד וחיזוק, לחמם את ליבו ולכבדו כראוי.

והנה ידוע ששורש המחלוקות הם קנאה ושנאה, כי ע"י שאדם מקנא לרעהו הוא מתחיל לשונאו, ומשנאה זו חלילה בא לידי מעשה להזיקו או לצערו. נמצא שכל מה שנגרם לאדם עגמת נפש מקנאת אחרים הוא רק משום שה' הצליח דרכו. ובוודאי בימים אלו צריך להרבות כבוד אחד לחברו ולהתרחק בתכלית הריחוק מקנאה ושנאה.

ובימים אלו ועל אחת כמה וכמה ביום ל"ג בעומר עצמו יוכל האדם לתקן ענין זה על ידי שיחשוב בליבו מה שנאמר בתניא (פל"ב) שבפנימיות נפש האדם 'כל ישראל חברים', ואין שם שום פירוד כלל, והרי ביום ל"ג בעומר גילה רשב"י את פנימיות תורת הסוד, וכמו שאנו מזמרים בפיוט

כב ובחשיבות פיוט זה כתב הגאון בעל סמיכת חכמים (סידור בית רחל), וז"ל: 'ושמעתי מחכמים גדולים אנשי שם שבאו מארץ הקדושה, כל מי שהאיר ה' רוחו עליו, אף בחוץ לארץ ינגן פיזמון זה להארת הנשמה, והאותיות מחכימות, והוא מיוסד ומסודר דרך המעלות סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, מלמטה למעלה עד לראש כתרים'. ע"כ. וביוסף אומץ לרבי יוסף יוזפא מרבני פרנקפורט (אות השכ"ט) כתב על פיוט זה של בר יוחאי: 'אינני אומר לרוב עומקו בקבלה'.

כג ובענין שייכות שבעת המינים לשבעת הספירות עיין בליקוטי האריז"ל (פרשת עקב) ובספר אור החמה לבעל חסד אברהם (פרשת ויצא), ובשו"ע הזוהר (הלכות חלה סימן שכ"ב).

כד מסופר על איזה יהודי שאמר באכילת הסימנים בראש השנה באכילת הרימון אמר בנוסף למה שאומרים יה"ר שירבו זכויותינו כרימון אמר יה"ר שירבו שונאינו כרימון, וביאר אמרתו כי היות ולאדם מוצלח ועשיר יש שונאים רבים, א"כ הוא מתפלל לקב"ה שירבה לו שונאים בשביל הצלחתו הגדולה בזאת השנה.

כי כאשר תסיר את ערימת הקש והמוץ מעל חברך ראה תראה אתה במראה האמיתי של חברך כמה נאה הוא במעשיו, שאין באמת פירוד לבבות כי היצר המפתה הוא אשר מחבל בכרם ישראל לעשות מחלוקות, ויהי כאשר יאמר כל אדם לחברו כמה נאה אתה וכמה נאים מעשיך, כמה אתה זורח ומאיר לכל העולם ואשריך על טוב פעלך, אכן ירבה שלום בעולם ובכך כל אחד יתן כבוד לחברו, והעושה שלום במרומיו הוא ברחמיו יעשה שלום עלינו, ואנחנו נרבה שלום בעולם, ורב שלום בניך – בוניך, אמן.

אמנם כל הענין של קנאה ושנאה הוא רק למראית העין, שהרי בפנימיות הנשמה כל ישראל חברים, אלא שהקנאה והשנאה הם גורמים פירוד לבבות. ולכן תשובת המשקל הוא להרבות רעים ולתת כבוד זה לזה, וכאשר ניקח את תיבות קנאה ושנאה, נראה שבשניהם אחרית התיבה היא נא"ה, אלא שבתוספת ק' נהיה קנאה, ובתוספת ש' נהיה שנאה, ושני אותיות הללו שאין בהם ממש, שהרי תוצאותיהם הם ק"ש, ואין לו לאדם בעמלו אלא עמל נפשו, ואילו הקנאה והשנאה שאין בהם תועלת - את הכל ישא הרוח.

דברי חיזוק באמונה פשוטה
ללא חיקור ונתנית טעם

אלה הדברים שדיבר מורנו שליט"א בשנת תש"פ עת פרצה בכל העולם מגיפת הקורונה, ולא היו אז השיירות מצויות להגיע לארה"ק בכלל ולאטרא קדישא מירון בפרט, אזי ישבנו בד"ד מסוגרים בבתים עד יעבור זעם, ואז נשא מורנו שליט"א דברי צרי וחיזוק לרומם הלב.

והוא גבוה להשגתו ואינו מבין את עומק הבנתו, ולמה נצרך דבר זה או למה קרה לו מאורע זה, וכן שאלות הטורדות את מנוחת נפש האדם למה עשה ה' לי ככה, מכל מקום יאמין באמונה שלימה בבורא יתברך שמו, וגם אם לא מבין אפס קצהו ואינו שת להבין את פעולת הבורא ב"ה, ידע נאמנה שהשי"ת מנהיג הבריאה והכל עושה בחישוב כל אחד מה שהוא צריך ומי יודע עוד כמוהו מה כל אחד זקוק וכל החסר לו. וכן תנא משמיה דרבי עקיבא, לעולם יהא אדם רגיל לומר כל דעביד רחמנא לטב עביד (ברכות ס; והלכה פסוקה בשו"ע או"ח סי' רל ס"ה). ודווקא מאמונה פשוטה ותמימה כזו, תצמח לו הישועה ניה.

כבר אמרו חז"ל (מכות כד.), בענין דבר המעמיד את התורה כולה על תילה, שהיא האמונה, וז"ל: 'כה אמר ה' לבית ישראל דרשוני וחיו. מתקיף לה רב נחמן בר יצחק, אימא דרשוני בכל התורה כולה. אלא, בא חבקוק והעמידן על אחת, שנאמר וצדיק באמונתו יחיה'. ע"כ. וכבר אמר הרה"ק ר' שלמה מזוועהיל שבכל ימי חייו צריך האדם לחזור ולשנות את הא"ב – היינו אמונה וביטחון, והנה פרשיות אלו 'בהר – בחוקתי', הלא המה יורונו וילמדונו בינה בעבודת השי"ת בכלל, ואיך להתחזק באמונה תמימה ופשוטה בפרט.

שהרי בסדר פרשיות אלו, מלמדים את האדם שגם בדברים הנראים לו לאדם שקשים לו כהר,

כה ועיין מה שביאר בזה בפנים יפות (פרשת בחוקתי), וז"ל: 'וז'ש אם בחוקתי תלכו, פירוש שיאמין אמונה שלימה כי מזונותיו הם קצובים וחק מר"ה, ולא ירדוף אחר העסק כיון שאין

אדרבה איננו רוצים לדעת הכל, כי לב האדם יודעזע עד אין דק כאשר ידע חשבונות שמים שהם מסמרות שערות ראש, וממילא כל מה שעושה הקב"ה הינו המצב הטוב ביותר שיכול להיות, הכל מחושב כחוט השערה בהשגחה פרטית מדוקדקת ומצומצמת.

ובודאי הוא הדבר שלכך צריך להתייגע ולעמול רבות

וזה מרומז בסדר הפרשיות 'בהר', היינו אפילו מה שנדמה לו להר גבוה, 'בחוקתי', היינו שיקבל את הנהגת הבורא כחק ללא נתינת טעם, כי כל פועל ה' למענהו (משלי טז ד), והכל מאתו יתברך בחן ובחסד וברחמים, וממילא 'מה יתאונן האדם' על מה שאינו מבין ונדמה לו כהר, שאין אנו שואלים קושיות חלילה, אלא

בו תועלת בריבוי ולא יפחת במיעוטו, אבל במצות ה' הוא שומר ומצפה כלשון ואביו שמר את הדבר ובשכר זה זוכה לעשותם, וזהו ואת מצותי תשמרו ועשיתם אותם, וע"ז אמר ונתתי גשמיכם בעתם, פירוש גשמיכם הקצוב לכם בר"ה אתן לכם בעתם בזמנם, וכן בכל דבר יצליח במעט עשייתו, כי יזמין לו עסקו בעת הראוי לו להרויח, ומ"ש ונתנה הארץ יבולה ועץ השדה יתן פריו, על דרך שכתבנו בפרשת ויצא ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש, כי הרודף אחר ממון כדי להרבות הונו כל מה שהוא יותר רודפו הוא בורח ממנו, ובהיפוכו, יתאוה המאכל לתקן א"ע ע"י אכילת הצדיק שמעלה אותו וכן הבגד ללבושו, וכבר הארכנו בזה בסוף קידושין במ"ש מעולם לא ראיתי ארי סבל וכו' ע"ש, וז"ש ונתנה הארץ יבולה ועץ השדה יתן פריו שיצפה ליתן פריו כי זהו תיקונם ועלייתם.

כו ועיין מה שביאר בזה בישמח ישראל (פרשת תזריע), וז"ל: 'או יאמר ויורוהו ה' עץ, הורה להם עצה, עצתו אמונה, היינו עצת הקב"ה הוא להאמין בפשיטות בלי התבוננות יתירה, לבל להחזיק עצמו למבין ומשכיל, רק להאמין בבחינת פתי יאמין וכמאמר הבעש"ט הקדוש קודם הסתלקותו מניח אני כל השגות שבעולם איך בין אנאר און גלייב, עכלה"ק המובא בספרים הקדושים, וגם האמונה הזאת לא יהי' כי אם ע"י הביטול האמיתי, ואז יבין וישכיל היטב ריחוקו מהקדושה ומצבו, וידע חסדי ד' הרבים, וימתקו המים, שימתקו הדינים חסדים מגולים חסדים טובים, שם שם לו חוק ומשפט, חוק הוא דברים שהשטן ואוה"ע משיכים עליהם, להראות לישראל שעיקר הרפואה והמתקה הוא האמונה הפשוטה, ושם נסהו, שמוזה נתרוממו מעלה מעלה, ע"י ההכנעה ההיא, ונתהפך הכל לטובה, וע"ד שאחז"ל נסה את אברהם בשביל לנסותו בעולם בשביל לגדלן בעולם כנס הזה של ספינה וכו', ואילו לא היו חוטאים אח"כ היו זוכים להרמה וגדולה, ולא הי' נוטל עדים מעליהם, כי עיקר הוא אמונה, ומי לנו גדול מאברהם אבינו ע"ה שהי' הראשון למאמינים, ואמר עליו הכתוב כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו, היינו שהשריש והופיע אור אמונה לבניו אחריו. ולזאת אנהנו זרע אמוני שלומי ישראל מאמינים שהכל הוא לטובתנו, וכש"א חמלה גדולה ויתירה חמלת עלינו, היינו שהכל משורש וממקור הרחמים רבים יצאו, וההתגברות היסורים הם קודם הישועה, בבחי' ההעדר קודם להוי', כי תמיד טרם יורח אור יתחזק החושך, וכמאה"כ אם יתמהמה חכה לו, ר"ל אתה ישראל חכה לו, ולא תתיאש ממנו, כי בוא יבא לא יאחר'.

משה רבינו ע"ה ואנחנו אוחזין דרכו כי באזנינו שמענו ואבותינו ספרו לנו. **ואמונה** זו נצרכת היא ליגיעה רבה ועצומה, שכשם שמי שיש לו ממון רב עתיר נכסים, כל חלקו ועמלו הוא מה שעמל ביזע וביגע בחשבונות ובעסקיו המסועפים, ורק מי שראשו ורובו עסוק בהצלחת נכסיו הוא נהיה עשיר גדול. כן הוא ההצלחה בנכסים הרוחניים אם בקניית מידה נכונה או הצלחה בעסק התורה, עיקר ההצלחה של האדם תלוי כמה הוא משקיע וכמה שם אל ליבו לעסק זה.

ובאמת בעוה"ז אשר איננו רואים בחוש את הנהגת ה' לטובה עלינו בעיני בשר, וכבר ביקש זאת רועה ישראל מהקב"ה ולא נענה לו. ודבר זה מסובב שנהיה מלאים בקושיות ושאלות ותמיהות רבות אשר יסובונו בכל מיני מצבים, אמנם מי

עד שמגיעים לאמונה פשוטה, היא האמונה ללא ראיות והוכחות שהקב"ה תקיף ובעל היכולת כולם, ויתרון האמונה הזו מובדלת ומובחרת היא מן הידיעה שהשיג בחכמתו, וכמו שכתב הרבינו בחיי (דברים יג ו), וז"ל: 'ויתכן לפרש שירמוז בכאן על שני חלקי האמונה, שני חלקים: האחד מצד הקבלה, והשני מצד הידיעה והתכמה. המאמין מצד הקבלה שקבל מאבותיו כן, אמונה טובה היא מאחר שהקבלה אמתית אבל אין לה שלמות לפי שאין בה חכמה. והנה דמיונו כעור ההולך בחברת עורים וכל אחד ואחד סומך ידו על חברו ויש פקח אחד בראש כלן שהוא מנהיג אותן, בודאי כלן הולכין בדרך סלולה וישרה מאחר שהם אוחזים דרך הפקח, כן אמונתנו מצד הקבלה בלא חכמה דרך סלולה היא הסומכין ונשענים זה על זה עד

כז וכמו שאמרו ז"ל (ברכות ז), וז"ל: 'ואמר רבי יוחנן משום רבי יוסי שלשה דברים בקש משה מלפני הקדוש ברוך הוא ונתן לו בקש שתשרה שכינה על ישראל ונתן לו, שנאמר הלא בלכתך עמנו, בקש שלא תשרה שכינה על אומות העולם ונתן לו, שנאמר: ונפלינו אני ועמך, בקש להודיעו דרכיו של הקדוש ברוך הוא ונתן לו, שנאמר הודיעני נא את דרכיך אמר לפניו רבוננו של עולם מפני מה יש צדיק וטוב לו ויש צדיק ורע לו, יש רשע וטוב לו ויש רשע ורע לו אמר לו משה, צדיק וטוב לו צדיק בן צדיק, צדיק ורע לו צדיק בן רשע, רשע וטוב לו רשע בן צדיק, רשע ורע לו רשע בן רשע. ע"כ. ובהמשך דברי הגמרא, אמרינן דשיטה זו פליגא אדרבי מאיר, וז"ל: 'ופליגא דרבי מאיר, דאמר רבי מאיר שתיים נתנו לו ואחת לא נתנו לו, שנאמר וחתתי את אשר אחז אף על פי שאינו הגון, ורחמתי את אשר ארחם אף על פי שאינו הגון. ויאמר לא תוכל לראות את פני.

כח וכדאימת במדרש רבה (פרשת לך לך ל"ט א), וז"ל: 'ויאמר ה' אל אברם לך לך מארצך, אמר רבי יצחק משל לאחד שהיה עובר ממקום למקום, וראה בירה דולקת אמר תאמר שהבירה זו בלא מנהיג, הציץ עליו בעל הבירה, אמר לו אני הוא בעל הבירה, כך לפי שהיה אברהם

וכך צריך לחיות כל יהודי באשר הוא שם, וכפי שצדיקים אמרו שאינן רוצים לדעת ואין בשביל מה לדעת חשבונות שמים, כי אנו בטוחים ונשענים על האחד יחיד ומיוחד, וכפי שרבנו זצוק"ל הנחיל לנו מורשתו ללכת באמונה טהורה ואמונה פשוטה ללא ראיות והוכחות שד' אחד.

וחשבתי להמליץ טוב באמרי וז"ל
בתחילת פרק גט פשוט (ב"ב
ס.ק.) דאיתא שם, 'גט פשוט עדין מתוכו,

שדבוק בקב"ה ובתורתו תורת אמת, אין לו שום קושיות ואינו מחפש תשובות כלל כי אין לשאלות שום מקום, כי הוא מאמין באמונה פשוטה כבורא כל העולמים. וכמו שהיה במתן תורה שפרחה נשמתן של ישראל בכל דיבור ודיבור שיצא מהקב"ה אך החזיר להם הקב"ה נשמתם בטל של תחיה (שבת פח:), כי הדבקים בתורה יש להם מקור חיים של אמיתות מציאותו יתברך בעולם יט.

אבינו אומר שהעולם הזה בלא מנהיג, הציץ עליו הקב"ה ואמר לו אני הוא בעל העולם. ע"כ. והמפרשים עומדים על כך מה ראו לומר במשל שראה בירה דולקת, והלא גם בראיית בירה נאה השאלה נותרת על כנה מי הוא בעל הבירה. אלא הכוונה, שראה אאע"ה אין העולם מתנהג ויש בעולם הזה דברים שלכאורה לנו לעיניים נראים הדברים כמו שריפה ודליקה המכלה את הבירה הנאה, יש לאדם שאלות על דא ועל הא למה עשה ה' ככה, והלא זה לא טוב ואין בכך שום תועלת, אבל דווקא על בירה דולקת – כשיש קשיים ושאלות שם ניצב בעל הבירה ומכריז אני הוא כאן בעל הבירה, יש מנהיג לעולם והכל נעשה בהשגחה פרטית מדוקדקת ומצומצמת עד אין חקר.

כט וראה את דבריו הנפלאים של היושר דברי אמת (אגרות), מה שכתב בזה, וז"ל: 'אהובי ידיד נפשי להרחיב הדיבור בהצעת דבר זה יכלה היריעה ואין הזמן מספיק אך בתכלית הקצור עצה היעוצה לזה קבלתי מפי ספרים ומפי סופרים להתחזק מאוד באמונה הפשוטה בלי שום מו"מ בה, רק להאמין שכל עסקיו ומאורעיו ועסקיו בגוף והנפש וממון ומקרי האדם, יכול ללמוד מזה המאורע הדרכה לעבודת הש"י כ"א לפי בחינתו, ואף אם קצר קצרה ידו בהשגה איזה דרך, כ"ש ללמוד מזה המאורע, עכ"פ יאמין זאת באמונה שלימה ויבקש מהחונן לאדם דעת שיחוננוהו דעה בכל דרכיו, ודבר זה צריך התמדת רגילות לדבר בו עם אהביו ורעיו הנאמנים ואחר שיקבעו זאת האמונה בלבו יתד תקוע שלא תמוט, אנכי אערבני כי יפתח לו דעה בינה לישא וליתן באמונה כפי בחינתו לזכות [לכל] המבואר בס"י ועיקר לפרוש מהרע הפשוט הנהוג בהמון בעו"ה בכדי שלא יבא להרע הפנימי, ועל כל זה צריך עזר אלוך ממעל וצריך לבקש רחמים ע"ז מאד ודי בזה'.

ל ועיין מה שכתב בזה ר' צדוק הכהן מלובלין (דובר צדק ע' קע), וז"ל: 'אם כן כל שכן למה עשה ה' ככה דבר שהוא רע גמור. וזו שאלה גדולה ונעלמת קודם הישועה אי אפשר להגיע להשיג אמיתות תשובתה. רק צריך להאמין באמונה פשוטה שלמעלה מן השכל שאף על פי שמצד שכלו אין משיג זה כנ"ל לא ישאל ולא ינסה דבהדי כבשי דרחמנא למה לך. ויאמין דמכל מקום הכל לטובתו. ועל ידי אמונה דלמעלה מן השכל. אז ממילא מתדבק בשורשו הנעלם שלמעלה מן השכל כנ"ל וממילא מתוקן השורש כנ"ל ותגיע הישועה.'

מהאבות הקדושים, ואמונה פשוטה זו היא יותר מעולה ומובחרת לא.

ויש לרמז בזה כי הנה אמונה בגימטריא ק"ב, ובמספר קטן הוא בגימטריא י"ב, ו'גט' הוא גם בגימטריא י"ב, ובזה יבוא ביאור המשנה לענין האמור, שיש 'גט פשוט' - היינו אמונה פשוטה, ועדיו - כלומר ראיות והוכחות לאמונתם 'מתוכו', כלומר מתוך כל דבר שהוא רואה הוא חש את השגחתו יתברך, ולא רק כשיש ניסים והכל רואים שיש מנהיג לבירה, אלא אף בתוך כל דבר ודבר, תוכו וצופו אהבה לבורא כל העולמים ומאמין בחי העולמים, ואע"פ שקשה לו להכיל את כל ההר הגדול ותמה את תמיהת החנוני הנודעת 'איך יכנס

מקושר עדיו מאחוריו'. וביאור הדבר, שישנם ב' סוגי שטרות, יש שטר רגיל הנקרא גט פשוט, ויש שטר העשוי בצורה מקופלת, שקופלים את השטר לי"ב שורות, וביניהם חותמים העדים את חתימותיהם מבחוץ - מאחוריו. ויש לומר, שיש שני כיתות העובדים את השי"ת באמונה, יש המאמינים בבורא עולם, אך כל אמונתם בנויה על תילה על ידי הוכחות וראיות שיש מנהיג לבריאה, על ידי ניסים ונפלאות שעשה השי"ת. אך המעולה ביותר הוא אמונה בד' אחד ללא שום ראיה אפילו לא ממעשי ניסים ומופתים שעשה הקב"ה, אלא אמונתם מושתתת על אדני המסורת, על מה שקיבלו מאבותיהם ומאבות אבותיהם עד קבלת התורה ולמעלה בקודש

לא הרה"ק רבי מאיר יחיאל מאוסטראווצא זצ"ל (מובא בספר בית מאיר, פרשת שמות ד"ה ויחטר משה) כתב בזה"ל: 'הנה קבלת עול מלכות שמים הוא על אחד משני פנים. יש מי שמכיר את הבורא יתברך שמו על ידי חקירה שעיין בשכלו, ועל ידי זה נתאמת אצלו בראיות ברורות כל פרטי אמונתו ודברי תורתנו הקדושה, ויש מי שאין לו שום ראיות ומופתים שכליים, ואעפ"כ לא יסתפק חלילה, רק מאמין באמונה שלמה במי שאמר והיה העולם, מפני שכך קיבל משנות דור דור. וזה ענין [מה שאומרים] אלוקינו ואלוקינו אבותינו, אלוקנו מצד צדקותו הוא, מה שהשיג האדם בדעתו ובשכלו, ועל ידי זה בא לידי הכרת הבורא יתברך שמו. ואלוקי אבותינו הוא מי שבעצמו אין לו שום ראיות להאמין, רק מפני שקיבל כן מאבותיו'. ע"כ. ויעו"ש עוד שמבאר מה שאומרים בסוף התפילה אין כאלוקינו וכו', שמתחילה צריך להעמיד יסודות האמונה ולקבוע שאין כאלוקינו ואין כאדוננו, ולחזקה בליבו כיתד בל תמוט, ורק אחר כך שכבר נשרש זאת בלבו היטב יכול לחקור ולדרוש בדעתו ושכלו מי כאלוקינו מי כאדוננו, ולאמת אצלו אמונת השם על ידי מופתים ועיונים וראיות שכליות. וכן איתא באור החיים הקדוש עה"פ שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד, ופירש שיש אופן אחד של האמונה בקב"ה ע"י שהוא אלוקינו ולא יחד שמו על שום אומה אחרת, כלומר לייחדו ולהכיר בייחודו ע"י שהוא אלוקינו - אך המעולה יותר הוא הייחוד של ה' אחד, והוא האמונה בבורא כל עולמים על שהוא אחד ללא תלות בשום סיבה ומסובב כלל.

והסברים על מעשי ה', והם 'עדין מאחריו', הם אינם רואים את השגחתו יתברך בתוך כל דבר ודבר אלא שהבנתם את השגחת ה' הוא מאחוריהם, היינו שמתבוננים רק לאחר כל השתלשלות העניינים ואז מבינים למפרע שיש מנהג לבריאה והכל בהשגחתו יתברך לך.

כל הפשתן הזה'לי, ואינו מבין את חקר המאורעות הנעשים עמו ועם סובביו, אך מקיים בנפשו את דברי נעים זמירות ישראל (תהילים כו יא) 'ואני בתומי אלך', ואכן מזכהו הקב"ה שתמיד זוכה ורואה בישועתו, ופוקח את עיניו לראות את בכל דבר ודבר בטוב ה' חסדיו ורחמיו לך.

והנה ההולכים באמונה פשוטה אזי זרעם לברכה וירשו ארץ, מה שאין כן הכת השניה המאמינים רק על ידי ראיות והוכחות חלילה אפשר להגיע לידי אפיקורסות ר"ל, כאשר

והנה הכת השניה, הם בבחינת 'גט מקושר' – שאמונתם תלויה ועומדת רק ע"י שהם מקשרים כל התרחשות והשתלשלות העניינים בקשר על גבי קשר, בראיות הוכחות

לב וכמו שאמרו ז"ל (תנחומא וישב סימן א), וז"ל: 'כיון שראה יעקב אלופי בני עשו נתיירא אמר מי יוכל לעמוד כנגד אלופים אלו, משל למה הדבר דומה לגמלים הרבה שהיו טעונין פשתן, היה עומד הנפח ותמה ואמר היכן יכנס כל הפשתן הזה, פקח אחד היה שם, א"ל מה לך לתמוה ניצוץ אחד יצא ממפוח שלך ויכלה אותו, אף כך כשראה יעקב אבינו עשו ואלופיו נתיירא אמר מי יוכל לעמוד לי כנגד אלו, א"ל הקדוש ברוך הוא גץ שלך יכלה אותם'.

לג כ"ק האדמו"ר מצאנו קלויזנבורג זצ"ל היה מפרש מה שאנו אומרים (בתפלות שבת ויו"ט) 'שבענו מטובך', ושאל מה הבקשה הזו לשבוע מטוב ה', ומה שייכות הענין לקבל הרגשה של שבוע מטוב ה'. וביאר ע"פ אמרם ז"ל (יומא עד:): סוּמָא אינו שבע, כי הרגשת השובע מגיעה לאדם בראותו את האוכל, וטוב מראה עינים מעצם האכילה ולכן הסומא שאינו רואה את האוכל אע"פ שהוא אוכל מ"מ אינו חש בתחושת השובע כי הוא לא ראה את האוכל. ובזה ביאר בקשת התפלה שבענו מטובך, כלומר אע"פ שאנו מאמינים שהכל מאתו ית' והכל הוא עשה עושה ויעשה את כל המעשים, מ"מ אנו מבקשים ומתחננים לאל שוכן מרומים שנוכה לראות את טוב ה' בארץ חיים ולשבוע מטובו, כי על ידי האמונה אינו חשים את תחושת השובע של טוב ה'.

לד בספה"ק פירשו את מאמרם ז"ל (מגילה יז.) 'הקורא את המגילה למפרע לא יצא' - כלומר שהוא קורה על אשר כל קרהו רק לאחר שרואה נס וישועה, הוא חוזר חלילה ומביט לאחור ורק אז מבין את כל השתלשלות העניינים אזי לא יצא, לא הבין את משמעותה של קריאת המגילה מהי, כי המגילה באה לאלף בינה ולהנחיל תבונה, שגם בשעה שיש שאלות ודברים אשר איננו משיגים ומבינים למה הם נועדו יחדו, מכל מקום צריך להאמין באמונה פשוטה שהקב"ה ידע את הכל ובידו לעשות הכל, והוא מחשב כל דבר בהשגחה פרטית עד אין דק, ועיין עוד במאור ושמש (רמזי פורים), מה שביאר בזה.

בנו 'שתרגילנו בתורתך' כפי שפירש הרבי זצ"ל, - שאברינו יהיו רגילים לקיים את התורה ומצוותיה, ובוודאי יגן ויושיע לכל החוסים בו, ונאמר אמן.

וכשם שזהו הענין באמונה, כך הוא גם ביראת שמים, שהרי אמרו ז"ל (ברכות לג:): 'הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים' – היינו שיראת שמים צריכים לעמול ולהתייגע עליו, ואין הוא בגזירת עליון לי. וגם בזה יש ב' כיתות אנשים, יש המגיעים למידה נכונה זו של יראת שמים לאחר שחקרו ובדקו את הדבר בשכלם ובהבנתם, והכריעו שאמנם אכן צריך לירא את השם הגדול ולשמור את מצוותיו. ומנגד יש את אלו שביקשו לקחת מהם את הבחירה ושלא יהיה

יכשילם שכלם לה. כי כאשר יסודות האמונה אינם נחלת האבות אלא תלויים ועומדים בראיות הנעשים מזמן לזמן, אזי כאשר תופרך הראיה ותסור ההוכחה יעלה ר"ל מחשבת פסול שיש כוחות אחרים המנהיגים את הבריאה או שהטבע הוא דבר הנעשה ממילא ללא כח עליון רח"ל, ויאבד טובה הרבה להבין ולדעת שגם הטבע הוא מעשי ד' וגבורתיו וכמ"ש חכמי האמת שהטב"ע בגימטריא אלהי"ם לי, להורות שכל הנעשה תחת השמש הוא בהשגחתו יתברך ויתעלה, והוא לבדו מלך על כל הארץ.

יעזרנו ה' על דבר כבוד שמו, ונדע לעובדו שכס אחד ברמ"ח אברינו ושס"ה גידנו לייחד לבבנו אליו בשלימות האמונה, ויקויים

לה וכמו שביאר בבית הלוי (שמות פרשת כי תשא), וז"ל: 'וזהו שאה"כ שמעי בת דבתחילה צריך לקבל הדברים כפי שאומרים לו, ואח"כ וראי דהיינו להתבונן בהם ולהביט בהם ואח"כ והטי אונך ובסוף צריך לבא לידי שמיעה לחודא באמונה פשוטה, אבל כל זמן שלא נתחזק לבו באמונה ויכול להמשך אחר שכלו אז אין להתבונן בטעמים כי יכשל הרבה אחר שכלו'.

לו כך הוא במורה נבוכים ובמהר"ל, ועיין מה שכתב בזה בקהלת יעקב (ערך אז), וז"ל: 'וענין הלז היאך רואים זה עליו אבאר לך, כי אלהים הוא הטבע והוי"ה מהווה כל הוויות מי שאמר לשמן וידליק יאמר לחומץ וידליק ומי שבא לבחינת אור הגנוז שם הוי"ה פועל נסים ונפלאות ורואין כל עמי הארץ כי שם הוי"ה נקרא בקריאה עליו, ואז הא מהולל ומפואר כפי כל, וזה סוד ואזל לו כשזוכה לבחינת התגלות אור זרוע לצדיק ראשי תיבות אז"ל יתהלל ומשתבח כפי כל'.

לז וכפי שביאר בצרור המור (פרשת נצבים), וז"ל: 'לפי שזה לא נגזר על האדם כשנולד אלא או עשיר או עני ארוך או גוך. אבל צדיק ורשע לא נגזר מלמעלה. כאומרם מה ה' אלהיך שואל ממך כי אם ליראה. הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים. שהוא ביד האדם ובחירתו. ואף על פי שהשם יודע הדבר לא יכריע האדם. וזהו בהכרעה סגוליית נפלאה משארת טבע מציאותם. וכמו שפירשתי במשנת חביבים ישראל'.

כי בכוח האמונה הזו יומשכו כל הישועות להיושע בתשועת עולמים, כמו שביארנו לעיל.

והציווי בזה הוא כי ענין העבודה ללא נתינת טעם הוא כלל גדול בתורה, כמ"ש רש"י ריש פרשת חוקת על מה שאמרה תורה (במדבר יט ב) 'זאת חוקת התורה', וביאר 'לפי שהשטן ואומות העולם מונין את ישראל לומר מה המצוה הזאת ומה טעם יש בה, לפיכך כתב בה חוקה, גזירה היא מלפני ואין לך רשות להרהר אחריה'. ומבאר בשפ"ח שלכן כתוב זאת חוקת התורה, ולא כתוב זאת התורה או זאת החוקה, להורות שבמצוה זו אין נתינת טעם והיא גזירת מלך.

אמנם לדרכנו נאמר בתוספת ביאור שהרי יש לתמוה וכי בשאר מצוות שהתורה נותנת טעם כמו סוכה וציצית, שם אין השטן ואומות העולם מונין את ישראל, וכי בשבילם הדגישה התורה זאת חוקת התורה. אלא י"ל שהתורה אמרה במצוה זו ללמד את הכלל כולו שהטעם הראשון

להם אף לא יראת שמים ביד בחירתם, אלא בידי שמים. כמו שאר דברים שהם בידי שמים. וידוע על צדיקים זי"ע שלקחו את כח הבחירה מידי חסדיהם למען לא יגיעו לידי יראה מתוך ראייה ובחירה, אלא מתוך אמונה פשוטה, שכן יראה כזו יש לה קיום לי. וכמו שכתב השפת אמת זיע"א (סוכות תרלה ד"ה סוכות) 'שאף שאמרו הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים, עם כל זה יש גם לזה בחירה, שבוחר בכל נפשו שלא להיות בבחירתו, רק בוחר בהנהגתו יתברך שיוליכיהו באורח מישור'.

ואפשר להמליץ בזה את מאה"כ בריש פרשתנו (ויקרא כו ג) 'אם בחוקתי תלכו' – כלומר, העבודה היא ללכת באמונה תמימה ופשוטה, בבחינת חוק ללא נתינת טעם, ולהמשיך לילך בדרך הישר אף אם ישנם שאלות קושיות ותמוהות בבחינת חוק שאיננו מוסבר ומוטעם. אז יחולו עלינו כל הברכות המפורטות בפרשה ונתתי גשמיכם בעיתם וכו'.

לח וכמו שכתב באור המאיר (נשא), וז"ל: 'ואפשר לומר שזהו כוונת הפסוק אם לא תדעי לך היפה בנשים, כלומר שיש כמה בחינות יראות ואהבות כדברי הזוהר הנ"ל יראה אתפרש לתלת סטרין, ומובחר היראה הוא יראה פנימיות, ונודע בחינת היראה נמשך ממדת המלכות דינא דמלכותא, ואם לא תדעי וחברת לך יראה היפה, עקרא דיראה, צאי לך כי אין ביראה כזו ממש, ויכול להיות שיפול הנופל ממנה ונפסקת ממנו, וצריך הבורא ברוך הוא להראות לו סבות ועובדות מגונות, להחזירו ליראתו ואהבתו, מה שאין כן לאיש היושר הולך ויראתו טהורה בלי שום סיבה, עומדת לעד, כיון שאינה תלויה בדבר, ממילא לא יאונה לצדיק כל און ואין מראין לו שום דבר מגונה'.

בפ' בשלח שזהו הענין במרה דכתיב שם שם לו חק ומשפט ושם נסהו, כי עיקר הנסיון הוא לקבל עול המצוות בהיותם חק בלי טעם וכו', וקשה על האדם לעשותה מפני שיצה"ר משיב עליו מה טעם יש בדבר, ומשפט הוא בדבר שהשכל מבינוהו, וזהו עיקר הנסיון'.

ובזה מבאר בהמשך דבריו את מאה"כ 'אם בחוקותי תלכו', שאעפ"י שא"א לאדם להשיג טעם ואור המצוה עד שיעשנה מתחילה, אז יזכה ה' להבין טעם מצוה ולהנות מאורו, וזהו הקדמת נעשה לנשמע, והיינו דכתיב אם בחקתי תלכו בלי השגת הטעם אז תזכו להיות שומרים ומצפים למצות ה' למען יעשה אותה'.

לעשיית המצוה הוא כי כך גזרה חכמתו יתברך. לט

וכמו שהאריך בפנים יפות (פרשת בחקותי) בכיארור מאמרז"ל (שבת פח.) 'בשעת מתן תורה בשעה שאמרו ישראל נעשה ונשמע אמר הקדוש ברוך הוא מי הודיע לבני רז זה שמלאכים משתמשין בו, שנאמר עושי דברו לשמוע בקול דברו', וז"ל: 'ענינו כי מצות העבד לעשות מצות רבו מבלי שאלת טעם הדבר, אף שאינו מוכן טעם עשייתו ואם אחר כך ימצא חן בעיני רבו בראות זריזות עשייתו יבינוהו ויודיעהו טעם הדבר, וזהו עיקר הנסיון שהיה באברהם אבינו כמ"ש חז"ל שהיה לו לומר אתמול אמרת כי ביצחק יקרא לך זרע ולא עלה בדעתו לשאול, וכבר כתבנו

לט וכמו שאמרו (ברכות לג:) 'האומר על קן ציפור יגיעו רחמין משתקין אותו, כי עושה את מידותיו של הקב"ה רחמים, ואינם אלא גזירות'. ופרש"י (ד"ה מדותיו) שהוא לא לרחמים עשה, אלא להטיל על ישראל חוקי גזירותיו, להודיע שהם עבדיו ושומרי מצוותיו וגזירות חוקותיו, אף בדברים שיש לשטן ולנכרים להשיב עליהם, ולומר מה צורך במצוה זו. וכתב בראש יוסף (ש) דבר נורא וז"ל: 'דוודאי יש לכל מצוה טעם ליודעי בינה אלא שאפילו חלק המשפטים שטעמם נגלה שהוא לקבוץ מדיני ישוב העולם, אפ"ה אין אנו רשאים לעשות המצוה מפני הטעם שטוב לנו וכדומה, דא"כ לא יקבל שכר האמיתי על זה בעולם הבא, ואנו מחוייבין לעשות על צד חוק המלך לעבדיו ואז יקבל שכר כפול ומכופל. עכ"ד הקדושים. וכיארור הדבר הוא כי כאשר עושה את רצון הבורא רק משום שהוא מבין ויודע את עומק סודה, אזי יש בכך סברה לקיום מצוותו כי יודע למה הוא עושה ומקיים את המצוה. משא"כ אדם שעושה את רצון הבורא ללא כל הבנה אלא רק משום שתולה עיניו למרום ואומר אנא עבדא דקודשא ב"ה דסגידנא קמיה ומקמיה דיקר אורייתא בכל עידן ועידן, הרי מראה בכך את נאמנותו לרבש"ע שעושה רק מפני ציווי הבורא לכן שכרו הרבה מאוד על פי פעלו.

מ עוד מבאר שם וז"ל קודשו: 'ויש לפרש בזה מ"ש כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו מחמתות, דהיינו שעושה רצון בוראו בטרם שיחכים ויבין טעם המצוה עושה הדבר מחמת ראה, ואז יבטח כי יחכמהו ה' ויטעם טעמי המצות וכו', ויש לפרש בזה מ"ש הכתוב מגדל

שרבים לוחמים לנו מרום, הם כוחות הטומאה בעולם, והבלבול רב והיצר המפתה שולח את כל חיילותיו, צריך להידבק ביותר ולהתקשר לצדיקים, וע"י אמונת צדיקים יש בידנו להגיע לאמונה פשוטה מא, כי הצדיק הוא שומר פרצות הדור לבל יכנסו לקרב מחננומי, ונזכה לירא את ה' הנכבד ולעובדו בלבב שלם, ובזכות האמונה נגאל ונוושע, בב"א.

יעזור השי"ת שנזכה לרעות אמונה, וזו היא הדרך הישרה אשר יבור לו האדם בעולם הזה, ובכך לא ידבקו בו עדי שקר ומדברי חמס המאבדים את האדם מן העולם, ורק בכח האמונה נזכה לראות בטוב ד' בארץ חיים, כי לולא האמונה הטהורה והפשוטה אפשר חלילה ללכת לרעות בשדות זרים, והכח להיאחז היטב בדרך המסורה לנו באמונה תמימה ופשוטה בזמננו

עוז שם ה' בו ירוץ צדיק ונשגב, והוא כי כל המצות נקראים שם ה' כמ"ש בזהר כולא אורייתא שמא דקב"ה, ובתחילה יראה בעיניו כאלו הוא מגדל עוז, כמ"ש מי יעלה בהר ה' וגו', אבל כשכבר התחיל בתורת ה' ובמצותיו יקל בעיניו ויעלה למעלה, וז"ש בו ירוץ צדיק ונשגב, וכבר כתבנו שזהו ואת מצותי תשמרו ועשיתם אותם'.

מא אמנם הצדיק עצמו אינו יודע כל זאת ומחמת שפל ענותותו אינו מייחס לעצמו כלל הצדקות והשלמות, ומסופר על הרבי [מהרנ"צ] מבאבוב צ"ל שהיה מתהלך על שפת נהר מנהטן המפורסם לצורך בריאות, והנה התבונן שהיה עוגנים על שפת הנהר ספינות רבות קטנות גם גדולות, וראה שם בספינה גדולה אחת שלה קשורה ספינה קטנה שחוברה לה יחדו על ידי חבלים, ואמר לו המשב"ק שהנה יראה הרבי שהספינה הגדולה מושכת עימה את הספינה הקטנה, ורצה לרמז לו בזה את זכות הצדיקים אשר המה משולים לקרניטי הדור המנהיגים את הספינה ועמה נמשכים כל הספינות הקטנות הם עדת צאן קדשים החסידים שומעי לקחו. אך הרבי צ"ל דחה את דבריו ואמר לו בענותותו ופירש את המראה אשר הם חוזים באופן אחר, אדרבה, הספינה הגדולה איננה יכולה לנוע ולהפליג למרחקים אם אין קשורה בה גם הספינה הקטנה הנועדה לרווח והצלה.

מב וכמו שכתב בכת עין (פרשת תרומה) בענין זה, וז"ל: 'אמנם להגיע לבחינת אמונה בשלמות, הוא על ידי הצדיקים שבדור, שמכניסים בדור בחינת אמונה שרצון יראיו יעשה וכל אשר גוזר הצדיק ה' מקיים ובראות האדם כל זה נצמח לו ונתקע בלבו בחינת אמונה שלמה להאמין בה' ובעבדיו. והנה זהו בחינת ראייה, שמגיעים לבחינת אמונה מצד הראות, בחינת מופת על ידי הצדיקים. אמנם יש עוד בחינה אחרת, שמכניסים הצדיקים בכנסת ישראל בחינת אמונה על ידי בחינת שמיעה, שמשמיעים לעם ה' דיבורים קדושים היוצאים מלבן של הצדיקים ונכנסים בלבן של ישראל ובאזניהם, עד שנקבע בלבם האמונה כיתד תקוע בחווק שלא תמוט לעולם, ויהיו מיוחדים ומקודשים לה' ככלה לחתן ואזי משדר החתן קישוטין לכלה, וכמאמר הכתוב ותרבי ותגדלי ותבואי בעדי עדיים, פירוש ותרבי ותגדלי בבחינת אמונה, ועי"ז ותבואי בעדי עדיים בחינת קישוטין לכלה'.

**ספירת הוד
תרעין פתיחין**

של ימי ספירת ההוד ובפרט בל"ג
בעומר – הוד שבהוד.

וכבר עמד בזה בספה"ק עבודת
ישראל (ליקוטים ד"ה אלה אזכרה)
שכיצד זה יתכן שדוקא בזמן היותו
סמוך לשבועות השערים סגורים
והיה צריך להיות בהיפך, שכל
אשר יקרב הזמן לקדושת החג, מן
הראוי שיפתחו השערים למיחמי
למטרוניתא. ומבאר שם שהכוונה
היא שמאחר ובשבוע כה נעלה אפשר
להשיג כל ההשגות כבר אין צורך
שישאר פתוח כי הקב"ה מסייע לכל
הרוצים להיכנס לשעריו בימי ספירת
ההוד.

ובספה"ק זרע קודש להרה"ק
מראפשיץ זצ"ל (לל"ג
בעומר) כתב דברים המעוררים את גודל
השעה, ומפני חיבת הקודש נעתיק את
לשון קודשו אשר דיבר: 'כתוב בשם
הבעש"ט עה"פ (תהילים מח טו) הוא
ינהגנו על מות, שהנה כשאב רוצה
להרגיל את התינוק לילך מתחילה
מחזיקו בידו ומוליכו אצלו עד שבא
אצל התינוק לאביו ומקבל תענוג
ושעשועים מזה, ואח"כ מרחיק עצמו
קצת מהתינוק, ומחמת שהתינוק יודע

איתא בזוה"ק (רעיא מהימנא ח"ג קנב):
שבפסח שני שהוא י"ד לחודש
השני יוצא כרוז בשמים ומכריז
שמכאן ועד לשבעה ימים השערים
פתוחים, לבתר מכן השערים ננעלים,
וזה לשון הזוה"ק: 'אימתי כרוזא כריז
בארבעה עשר לירחא תניינא דהא
מתמן עד שבעה יומין תרעין פתיחין,
מכאן ולהלאה ינעלון תרעי, ועל דא
פסח שני'. ע"כ.

וכתב בתפארת שלמה (ספירת העומר,
ד"ה איתא בגמ') שבימי הספירה
שמונים כל שבוע ספירה אחרת, אזי
בימים אלו נזכרים ונעשים ישראל
ראויים לקבלת התורה, ובפרט ביום
ל"ג בעומר שהוא כנגד הספירה הוד
שבהוד, וביום נשגב זה נמשך תורת
חיים לעולם ולכן פסקו מלמות
תלמידי רבי עקיבא ביום זה מ"ג. וכפי
שראינו לעיל, לאחר תום המגפה
הסמיך ר"ע תלמידים חדשים, וביניהם
הרשב"י, ומשם המשיכה שושלת
התורה להמשך עד ימינו. נמצא שכל
ההכנה לחג מתן תורתנו הוא בשבוע

מג בגמ' (יבמות סב): מובא שמתו כולם בפרק אחד מפסח ועד עצרת. אמנם הביא הטור (או"ח
סי' תצג) שיש מסתפרין מל"ג בעומר ואילך, וביאר בבית יוסף (סק"ב) בשם האבודרהם בשם
אבן הירחי (המנהיג הל' ארוסין סוסי קו) משמו של הרז"ה, וכ"כ רבי יהושע בן שועיב שיש במדרש
שמתו מפסח עד פרוס העצרת והוא ט"ו יום קודם העצרת, כלומר בל"ג בעומר.

וזהו מעלת ימי הספירה שתיכף ומיד ליו"ט פסח, כי על האורות וההשגות שקיבל האדם ביו"ט פסח צריך הוא לעמול ולקבל על ידי עבודתו בימי הספירה, ולכנוס בכל יום אל עוד שער אחד מחמישים שערי הקדושה, עד הגיעו אל יום תכלית יציאת מצרים – יום מתן תורתנו באהבה, וכמו שאמר הקב"ה למשה רבינו ע"ה, 'בוציאתך את העם ממצרים תעבדון את האלהים על ההר הזה'.

ובזה מבאר למה סמוך לחג השבועות השערים ננעלים, והוא כמו שנתבאר למעלה, כי עד שבוע ההוד נשלמים אברי הנפש, כי יצירת הזכר הוא ל"ג יום, ולכן מאחר ואמר רבי יוחנן כיון שעברו רוב שנותיו ולא חטא שוב אינו חוטא (יומא לח:), כי זה מורה על גמר הילוכו ושלימות נפשו, וכיון שהילוכו לעשות רצון

כבר תענוג התקרבותו לאביו הולך בעצמו אצל אביו, ובכל עת על דרך זה מרגילו יותר' מד.

ומבאר שבימי הפסח אזי פסח השי"ת על כל המעלות ומדריגות שהאדם צריך להתעלות בהם, ופתח לנו שער להשפיע עלינו אור עליון מאוד, וישראל עלו בבת אחת כעל כנפי נשרים לרום המדרגות העליונות ביותר. אלא שאח"כ נפלו ישראל ממדריגה זו כי צריך לילך ממדריגה למדריגה, וכן צריך בכל יום לעלות ממדריגה למדריגה קצת יותר גבוהה אך לא לפסוח על המדריגות, כי אין לבוא לשער העליון, קודם שצעדו רגליו במדרגות הפחותות, שכן דבר זה יכול להביא את האדם לידי נפילה, וכמו שנרמז בפסוק 'ולא תעלה במעלות על מזבחי – אשר לא תגלה ערותך עליו'.

מד בצוואת הריב"ש כתב, כשרוצה להיות בהתבודדות צריך להיות עמו עוד חבר א' אבל אדם אחד לבד הוא בסכנה אלא יהיו שנים בחדר א' וכ"א יתבודד בעצמו עם הבורא ית' לפעמים כשהוא דבוק יכול להתבודד עצמו אפילו בבית שיש בני אדם פעמים שנופל אדם ממדרגה מחמת עצמו שהשי"י יודע שהוא צריך ופעמים העולם גורמים שיפול אדם ממדריגתו והירידה היא צורך עלי' כדי לבא למדרגה גדולה כמ"ש הוא ינהגנו על מות וכתוב וירד אברם מצרימה ויעל אברם ממצרים אברם היא הנשמה ומצרים הוא הקליפות. וכ"כ בשם משמואל (ליקוטים פרשת בהעלותך) וז"ל: 'ולולא פירש"י הי' נראה לפרש בהקדם מאמר הבעש"ט זצ"ל בפסוק הוא ינהגנו על מות, כי ההנהגה העליונה היא בדוגמת אם רחמנית המלמדת ומרגילה את בנה העלם והרך ללכת ברגליו, שמניחתו לעמוד לבדו ומתרחק ממנו מעט כדי שיתרגל ללכת מעצמו וכאשר התקרב צעדים אחדים מוסיפה עוד להתרחק מעט כדי שיתרגל ללכת עוד מעט יותר, כמו כן מרגילין את האדם שמרחיקין ממנו מעט את ההארה האלקית למען יתרגל להתחזק ולהתקרב אל הקדושה מעצמו אף בלי הארה אלקית, עכתו"ד.

מל"ג בעומר מתחיל הארת חג השבועות

הנה אתה הראת לדעת שקדושת שבוע זה של ימי ספירת ההוד הם שלימות וגמר ההכנה ליום מתן תורה, ובפרט ל"ג בעומר הוא יום נשגב וקדוש עד מאוד^מ, וכמ"ש בקדושת

קונו אנו בטוחים שלא יחטא, כן הם ימי הספירה שכן עד ל"ג בעומר המה ימי התיקון וזיכוך הנפש, אך בהגיע יום ל"ג בעומר יש לו קדושה גדולה וכבר מוכן הוא לבוא לקדושה יותר עליונה ליום מתן תורה, לכן אין כבר צורך שיהיו התרעין פתיחין, עכתו^דמ"ה.

מה ועיין במה שכתב במהרש"א (מוע"ק כח): כענין הנ"ל, של"ג בעומר בחינת עברו רוב שנותיו בלא חטא וזכר לדבר שאנו מדקדקים לעשות יו"ט קצת בל"ג בעומר. ועיין עוד בזה"ק (ריש פרשת תזריע), המבאר שם דמיום המילה מתחיל הנשמה הקדושה לכנוס לתוך גוף הישראלי, ואינה מתיישבת על מקומה הראוי עד אחר ל"ג יום, דבזה יש להבין ענין ל"ג בעומר אחר שנימולו בערב פסח במצריים, לא נתיישב בתוכם רוח"ק עד שמצאה מנוח אחר לב' בעומר, וביום ל"ג בעומר הוא כמו מ' ליולדת שהוא גמר טהרה.

מו וכ"כ בשם משמואל (אמור, תרעא) וז"ל: 'איתא בספרים שעיקר הספירה הוא עד ל"ג בעומר, ונראה ליתן טעם, דהנה ידוע דספירת העומר היא לזכר את הנפש הבהמית, היינו טבע האדם ומדותיו, להיות נמשך אחר הש"י אף בעת זמן שאין השכל בהיר ומאיר. וע"כ התחלת הספירה היא ממחרת השבת, ולא ביום טוב א' של פסח, כי אז באין כל האורות העליונים, וממילא כל הרצונות והמדות בטלין להש"י, ורק אחר עבור יום טוב הראשון והאורות הגדולים שהיו מאירים הסתלקו ושבו לקטנות הדעת כנודע, ע"כ רק אז הוא זמן הספירה, לקיים (מיכה ז) כי אשב בחושך ה' אור לי, היינו להיות נמשך אחר הש"י בעודו בקטנות השכל והדעת.

וזהו תכלית המבוקש מאת האדם שגם גופו יהי' קודש אף מבלעדי הוראת השכל, וזהו הכנה רבה לשבועות, שלעומת שהוא נמשך אחר הש"י בבחי' גופו לבד, לעומתו שופעים עליו ביום השבועות אורות גדולים והשפעת התורה, והנה כמו ששלוש משמורות הוי הלילה ובאשמורה השלישית מתנוצץ אור החזור מאור היום, כן ברוחניות בשליש האחרון של ימי הספירה שהם בכינוי ימי חושך ולילה מתחיל להתנוצץ אור החזור מחג השבועות והוא מל"ג בעומר ואילך, וע"כ שוב איננו נקרא כ"כ ימי חושך ולילה שיהי' כל כך בקטנות, ועל כן עיקר הספירה היא רק עד ל"ג בעומר, ולפי"ז יובן מה שפסקו תלמידי רע"ק למות בל"ג בעומר עפ"י מה שכבר כתבנו [בפי' להגדה של פסח במאמרי ספירת העומר] בטעם שמתו בין פסח לעצרת מחמת שלא נהגו כבוד זה בזה, אף שאין זה מחייבי כריתות ומיתות ב"ד ולא מיתה בידי שמים, ואמרנו מפני שעליהם הי' לתקן החטא כ"ד אלף שנפלו בשטים, וכיארנו שם שהחטא נצמח ממה שהיו נחשבים ליש בעיני עצמם, עי"ש בטעמא דמילתא, וע"כ הם שלא נהגו כבוד זה בזה הוא מפאת חוסר ביטול עצמי ושכל אחד נחשב ליש ומציאות בעיני עצמו, ע"כ נענשו אז על החטא הקדום, עי"ש. והנה כתיב ויחן שם ישראל נגד ההר ואמרו ז"ל כאיש אחד בלב אחד.

והטעם יש לומר מפני ששכן כבוד ה' מר"ח וראו את מראה כבוד ה' כאש אוכלת בראש ההר, מחמת זה נתפעלו ונתבטלו בעיני עצמם והשיגו הכנעה שלימה ע"כ היו כאיש אחד בלב אחד,

הר סיני שהיא קבלת התורה. וכבר כתבנו שהארה של יציאת מצרים היה הכנה למתן תורה, והניסים והנפלאות היה כדי שנתאוה למתן תורה על ידי הניסים. וזהו ויקרא לו יעקב גל עד', כלומר כיון שמגיע גל' שהוא מרומז על ל"ג בעומר, אז מתחילין להאיר בחינת ההארה קבלת התורה. עכ"ל. לכן הבה נשום אורחותינו וננצל את קדושת ימים אלו, לייחד את לבבנו אליו ללכת בכל דרכיו לקראת יום מתן תורה'.

ל"ג בעומר - כגודל ההכנה כך גודל ההשפעה

הנה כבר נתבאר בטוב טעם ודעת גודל ימים אלו של ימי הספירה ובתוכם שבוע ההוד בהם פתוחים השערים, ומתוכם עולה ובוקע יום ל"ג בעומר העולה על כולנה, והנה יום זה מקודש היה עוד טרם פטירתו של רשב"י, שכן כבר נתבאר בדברי הגאונים ובשו"ע שנוהגים בו מקצת יו"ט, והטעם הוא כיון שביום זה פסקו תלמידי ר"ע למות, והנה יום זה קדם ליום הסמכת רשב"י וחבריו ע"י ר"ע, ובוודאי שקדם הדבר למועד פטירת הרשב"י.

לוי (פרשת ויצא ד"ה ויקרא לו יעקב גלעד), וז"ל: 'הפסוק הזה מרמז על ל"ג בעומר, כי גל' הוא אותיות ל"ג. ויבואר הענין, על ידי מאמר חכמינו ז"ל (מכילתא יתרו כ ב) בים סוף נדמה להם כבחור במתן תורה נדמה כזקן. המשל בזה, לתינוק שמרגילין אותו לילך לבית הספר, ומרגיל אותו אביו על ידי דבר שהתינוק מתאוה לו, דהיינו שאומר לו ששם בבית הספר יש דבר שהתינוק מתאוה לו, ועל ידי זה מרגילו לילך לבית הספר, וכיון שמרגילו אז לומד עמו הרבה תורה. כך הקדוש ברוך הוא הראה לנו בים סוף ניסים ונפלאות, ולא היה עיקר הטעם של הניסים ונפלאות - הניסים והנפלאות עצמם, רק הניסים והנפלאות עשה והראה לנו כדי שנדע שיש אלוה בעולם ונתאוה לו לעבדו, ולכך עשה לנו ניסים ונפלאות בים סוף כדי שעל ידי זה נתאוה לקבל התורה ביום מתן תורה ולעבדו בלב שלם, ונמצא עיקר הניסים והנפלאות היה בים סוף כדי שנקבל התורה במעמד הר סיני ונתאוה לו לעבדו ולקבל התורה. והבחינה הזאת של יציאת מצרים מאירה עד ל"ג בעומר, ומל"ג בעומר מתחיל ההארה של מעמד

ובודאי כן הוא בכל שנה וזכי הנפש מרגישים זה. וכבר אמרנו כי מל"ג בעומר ואילך מאיר אור החזור משבועות וע"כ הקדושים האלו תלמידי רע"ק בודאי הרגישו את האור החזור והשיגו ביטול בעצמם ותיקנו את החטא הקדום ע"כ פסקו למות'.

הספירות שבו, והיותו הוד שבהוד, שאז הופכת מדת הדין להיותה מדת הרחמים, וכמו שכתב בצרור המור (פרשת אמור דף ק"ב), וז"ל: 'וכן הוא לפי האמת כי עד ל"ג בעומר הוא תוקף הדין. וסימניך עד הג"ל הזה ועדה המצבה. וכן אתה מושל בגאות הים בשוא גליו אתה תשברם. כי העומר הוא ים סוער וכמצולה. והשם בכח הרחמים מושל בגאות הים. וכשמתנשא הגל הוא משברו ומשקיטו. וזהו בשוא גליו אתה תשברם. וזהו גליו שהוא ל"ג לעומר. שהוא כח הדין.'

וכתב הגריעב"ץ בסידורו בענין זה, וז"ל: 'כי ל"ג בעומר, הוד שבהוד כולו דין, כמו בית דין שראו כולם חובה שפוטרין אותו ראה סנהדרין (יז). וק"ל:י. וכך גם ביאר

וראה מה שכתב בשדי חמד (אסיפת דינים מערכת ארץ ישראל סק"ו וש"נ) בענין יום זה, שהוא היום בו החל לרדת המן לבני ישראל במדבר ולצד זה עשו אותו קצת יום שמחה. וכך כתב גם בשו"ת חתם סופר (חלק י"ד סימן רלג) מ"י. ובערוך השולחן (סימן תצ"ג) כתב שביום זה יצא הרשב"י מהמערה, ועל פי דבריו יבואר גם מאי טעמא עולים גם לציון ר"א בן רשב"י בל"ג בעומר. ובספר מעיין גנים להרמ"ע מפאנו זי"ע (עניני ספירת העומר אות ל"ג) כתב דהשמחה בל"ג בעומר, היא כי גם על רבי עקיבא נקנסה מיתה לבו ביום ופסקה בשבילו שבטלה הגזירה, דין הוא לשמוח ביום שהרב ניצול עכ"ד מט.

והנה כמו שביארנו לעיל מהות היו"ט ביום זה הוא מחמת בחינת

מז וכמו שנתבאר במאירי (יבמות סב:) וכמו שנפסק בשו"ע (סימן תצ"ג ס"א), ויש מפרשים, שגם לאחר ל"ג בעומר מתו התלמידים, אלא שביום ל"ג בעומר החל רבי עקיבא ללמד תלמידים חדשים ובתוכם רבי שמעון בר יוחאי, והם כבר לא מתו באותה מגפה, ומהם התפשטה התורה בעם ישראל, ועל כן שמחים בל"ג בעומר (פ"ח תצג, ב).

מח ולכאורה עפ"י הו"ל לחוג יום זה מני אז. ולדברי החתם סופר עצמו הותחל בזה רק בימי רע"ק (שו"ת חלק אורח חיים סוף סימן קסג). ועל הסתירה במסקנת ב' התשובות - כבר העיר בשדי חמד שם, אבל גדולה מזה מצינו במנהגי שבת הגדול (טור ושלחן ערוך אורח חיים סימן תל) שנקטו בטעמים מאורעות שהיו קודם יציאת מצרים ולא מצינו בש"ס ומדרשים שיזכירם.

מט ובענין זה ראה מה שכתב בשו"ת חת"ס (או"ח סימן קס"ג בחו"ד), שדן האם מותר לעשות שמחה ביום שניצול, וז"ל: 'וכן נהגו בכמה מדינות וקהילות לעשות להם פורים ביום שנעשה להם הצלה, בימים ההם בגולה, ול"ג בעומר יוכיח שנתחדש ע"י תלמידי רבי עקיבא והיה אחרי החורבן, אלא ע"כ מפני שנעשה בחו"ל.'

נ וראה מה שכתב בענין זה בשו"ת חתם סופר (ח"ב יו"ד סימן רלג), וז"ל: 'ובסידור מהר"ע עב"כ ע"פ נסתר דהוה כב"ד שכלו חייב והוה זכאי דהיינו הוד שבהוד יע"ש אלא לפ"ז הי' ראוי

הוד בגימטריא ט"ו הוד שבהוד, ט"ו פעמים עולה ט"ו עולה רכ"ה שהוא עולה כתר במילואו כזה ר"יש, כ"ף, ה"ה, והיינו זקן, היינו כתר, והיינו תר"כ אותיות שבעשרת הדיברות, שנגלה כזקן יושב בישיבה והוא מתהפך מכרת לכתר.

ולצד זה כתב במהרש"ם (הקדמה לשו"ת ח"ב) שביום זה התפילות יכולים להתקבל בלי מחיצות, ואולי הוא לצד מה שאמר רשב"י שיכול הוא לפטור את העולם ממדת הדין, וכיון שלומדים תורתו הרי היא נשמעת בשמי מרומים שהרי שפתותיו דובבות בקבר ובוודאי בינומא דהילולא שלו, ובאתריה דמר הלכה כמרנא.

הילולא דצדיקיא

גדול הוא יומא דהילולא דצדיקיא, וכמו שכתב בשיח יצחק (עמוד רכ"ט), וז"ל: 'זוהו הענין שמצינו

ענין זה במאור ושמש (רמזי ל"ג בעומר), וז"ל: 'והנה ידוע שיש חמש גבורות וחמש חסדים, והקשה שבגבורות הוא 'הוד', שיסוד הוא כללות, ומלכות היא כללות דכללות. אף שגבורה הוא גם כן דין מכל מקום היא קרובה יותר לבינה לרשה, לכן אינה קשה כל כך כמו הוד. וכל אחד הוא כלול מעשר נמצא הוד שבהוד הוא הקשה שבכל הגבורות, ועל ידי תשובה שהיא בינה הוא מעלה הגבורות לרששן למקורן, וממשיך החמשה חסדים על כנסת ישראל, והגבורות מסכימין עם החסדים שיתגלו על הכנסת ישראל'.

וכל כך דברו בו נכבדות ביום זה עד אשר הושווה הוא ליום הכיפורים, וכמו שכתב החת"ס (שו"ת חדשות עמ' ר"פ ע"א), וז"ל: 'יום חמישי שבאותו שבוע נקרא הוד שבהוד וכו' כי הוא יום ל"ג, למ"ד גימ"ל במילואו גמטריא זק"ן, שהוא רצון העליון בחינת יום כיפור כידוע, גם

לקבוע כל טוב בהגיענו לגבורות ביום תשעה למנין בני ישראל אלא שבלא"ה ימי ניסן הם ואין מספידים בו ואי אתייהב רשותא לכמוני לדבר מה שהי' נ"ל י"ל דכשם שסופרים דרך ירידה ממעלה למטה ויהי' יום הראשון חסד שבחסד לעומת זה מן נוקבי' עולים ביום הראשון מלכות שבמלכות וכן לעולם חתן וכלה יוצאים זה לקראת זה ופוגשי' זה בזה בנצח שבנצח ויום כ"ה למב"י יו"ד אייר יום בקור פסח שני ולפ"ז ביום ל"ג הוא הוד שבהוד להורדות הניצוצות ולעומת זה הוא תפארת שבתפארת להיורדים להעלות בקדש'.

נא ועיין עוד בחת"ס (חדשות סי' י"א), וז"ל: 'תפארת שבתפארת היינו יעקב מלבר, ומשה מלגו כידוע, על כן ל"ג בעמר בגימטריא משה'. ע"כ. ועיין עוד בסידור הגר"ז (שער ל"ג בעומר בד"ה זוהו) שהביא בשם כתבי האריז"ל דזהו ענין הילולא דרשב"י בל"ג בעומר, דהנה ניצוץ רשב"י ע"ה היה מבחינת מדריגות דמשה שקיבל בלוחות שניות עיי"ש באריכות.

ובבני יששכר (מאמר חודש אייר מאמר ג' אות ב) **וכן בפרי צדיק** (ויקרא ל"ג בעומר וסיום הש"ס אות א) כתבו לבאר ביתר עומק. דמסתמא גם נולד ביום זה כי הקב"ה יושב וממלא שנותיהם של צדיקים מיום אל יום, כמו שאמרו ז"ל (ר"ה יא): **וכבר האריכו בספרים**, שאצל צדיקים זה סימן טוב שנפטרים, ביום לידתם, שהוא יום טוב בשבילם, וכדברי חז"ל שאמרו שלא במהרה אדם נופל ביום גינוסיא שלו (ילקוט שמעוני חבקוק רמז תקס"ד) **י. ועל פי דברים** אלו יש גם לבאר את מה שנאמר בפיוט הנכבד 'בר יוחאי' – אשרי יולדתך, שכן הקב"ה יושב וממלא שנותיהם של צדיקים, א"כ יום מיתתם הוא יום גדול לפעול בו ישועות בקרב הארץ, כיון שלא במהרה אדם נופל ביום גינוסיא שלו, ועל זה מאשרים ומהללים 'אשרי יולדתך'.

בכ"מ שהצדיקים הגדולים יום מיתתם נקרא יום הילולא דילהון כמו שמצינו ברשב"י בזוהר הק' (ח"ג רצו). שאז הוא זמן הנישואין, ובנין הנפש שתעלה עם הרוח ביחד לראות פני ה' צבאות להנות מזיו השכינה, ואז הוא זמן דיבוקם ביחד לבוא עמו פנים בפנים.

וביותר נתבאר הדבר כלפי יומא דהילולא דרשב"י, וכפי שכבר כתב בשו"ת דברי נחמיה (או"ח ל"ד אות ז סק"ז), וז"ל: 'המפורסמות אינן צריכין ראייה שכבר נתפרסם בכל העולם מכמה דורות על הילולא דרשב"י בל"ג בעומר וכו', וכבר נאמר ע"ז דרוש מפי קדוש ה' מוח"ז רבינו ז"ל [הגר"ז] בטעם שביום הסתלקות הרשב"י הוא שמחה ובשאר צדיקים יום תענית, והוא ביקש שנשמח ביום זה, וביום זה גילה סודות התורה'.

נב עיין ביערות דבש (ח"ב דרוש י"ז), שביאר שמיתת צדיקים הוא יום שמחה בפמליא של מעלה והוא אף דבר טוב לצדיק בעצמו ולכן איננו יום אבל ותענית. וכן בדברי ר' צדוק הכהן מלובלין (דברי חלומות אות כ), במעלת יום מיתת הצדיקים, וז"ל: 'ומה שאמרו בקידושין דצדיקים מתים ביום שנולדו היינו לפי שאצלם המיתה היא התרוממות מזלו ומעלתו שפושט לבוש שק הגופני ולובש חלוקא דרבנן הרוחני ליכנס לעולמות העליונים למעלה עליונה ליהנות מזיו השכינה. וכמו שביום לידתו ירד לעולם הזה לתוספות מעלה שעל ידי עבודתו בעולם הזה בתורה ומצוות ומעשים טובים הוא מגיע למעלה עליונה יותר ממה שהיה קודם. כן ביום המיתה מגיע למעלה עליונה עוד יותר דטוב יום המות מיום הולדו ועל כן הם מתים ביום לידתם דהוא יום התרוממות מזלם'.

נג וז"ל: 'ר' יהושע אומר כשפן גדול היה עמלק, ומה היה עושה היה מעמיד בני אדם ביום גינוסיא שלו לומר לא במהרה אדם נופל ביום גינוסיא שלו, מה עשה משה, ערכב את המזלות הה"ד שמש ירח עמד זבולה, וכתוב רום ידיהו נשא'.

אור מופלא אור היקוד הם יוקדים

והנה יום זה עצמו בו עלה ונתקטר בהאי קטירא עילאה אדוננו בר יוחאי, היה יום זה לאורה ושמחה גדולה באשר זכו תלמידיו לשמוע ממנו כאשר קולו מדבר מתוך האש הגדולה דברי אלהים חיים עת גילה סוד סתרים, וכפי שנאמר באידרא זוטא (זוהר ח"ג רפז - רצו). והיה הרשב"י בעצמו בוכה ושמח, ותלמידיו לא יכלו לעמוד בפני האש הגדולה ועמדו מרחוק לשמוע את דבר ה' בפיו.

וכך נאמר שם: 'תאנא בההוא יומא דר"ש בעא לאסתלקא מן עלמא והוה מסדר מלוי אתכנשו חברייא לבי ר"ש והוו קמיה ר' אלעזר בריה ור' אבא ושאר חברייא והוה מליא ביתא, זקיף עינוי ר"ש וחמא דאתמלי ביתא, בכה ר"ש ואמר בזמנא אחרא כד הוינא בבי מרעי הוה רבי פנחס בן יאיר קמאי ועד דברירנא דוכתאי אוריכו לי עד השתא וכד תבנא אסחר אשא מקמאי ומעלמין לא אתפסק ולא הוה עאל בר נש אלא ברשותא והשתא חמינא דאתפסק והא אתמלי ביתא, עד דהוו יתבי פתח עינוי ר"ש וחמא מה

דחמא ואסחר אשא בביתא נפקו כולהו ואשתארו רבי אלעזר בריה ורבי אבא ושאר חברייא יתבו אבראי, אר"ש לרבי אלעזר בריה פוק חזי אי הכא רבי יצחק דאנא מערבנא ליה אימא ליה דיסדר מלוי ויתיב לגבאי זכאה חולקיה, קם ר"ש ויתיב וחיין וחדי אמר אן אינון חברייא, קם רבי אלעזר ואעיל לון יתבו קמיה זקיף ידוי ר"ש ומצלי צלותא והוי חדי ואמר אינון חברייא דאשתכחו בבי אדרא יזמנון הכא, נפקו כלהו ואשתארו רבי אלעזר בריה ורבי אבא ורבי יהודה ורבי יוסי ורבי חייא, אדהכי עאל רבי יצחק א"ל ר"ש כמה יאות חולקך כמה חידו בעי לאתוספא לך בהאי יומא יתיב רבי אבא בתר כתפוי ורבי אלעזר קמיה, אר"ש הא השתא שעתא דרעותא הוא ואנא בעינא למיעל בלא כסופא לעלמא דאתי, והא מלין קדישין דלא גליאן עד השתא בעינא לגלאה קמי שכינתא דלא יימרון דהא בגריעותא אסתלקנא מעלמא ועד כען טמירן הוו בלבאי למיעל בהו לעלמא דאתי וכך אסדרנא לכו רבי אבא יכתוב ורבי אלעזר ברי ילעי ושאר חברייא ירחשון בלביהו'י.

נד וזהו תרגום הדברים תניא, ביום ההוא שרבי שמעון היה צריך להסתלק מן העולם, והיה מסדר דבריו, נתאספו החברים בבית רבי שמעון. והיו לפניו רבי אלעזר בנו ורבי אבא ושאר החברים, והיה הבית מלא. נשא רבי שמעון עינוי וראה שנתמלא הבית, בכה רבי שמעון ואמר: בזמן אחר שהייתי בחליי היה, לפני רבי פנחס בן יאיר. ועד שבררתי מקומי חיכו לי עד עתה. וכשחזרתי, היתה אש מסובבת לפני ומעולם לא נפסק, ולא היה נכנס אדם אלא ברשות, ועתה

ובמשמרת שלום (אות ל"ח) כתב, שכיון שהאריז"ל כל כך החמיר שלא ישביתו שמחתו של רשב"י, וכמו שכתב המ"א (סימן קל"א ס"ק י"ז), לכן יותר טוב שלא לומר למנצח"י. ועיין עוד במה שהזהיר בענין ל"ג בעומר במשנת חסידים (מסכת אייר) וז"ל: 'ואין להתאבל ביום זה כלל על החורבן שלא יענש אלא מצוה לשמוח שמחת ר' שמעון בר יוחאי, ואם דר בארץ ישראל ילך לשמוח על קברו, ושם ישמח שמחה גדולה'.

ציון המצויינות

ואכן לא רק יום ל"ג בעומר הוא יום נכבד גדול ונורא, אלא אף ציון המצויינות בהר מירון, שם נטמן הודו והדרו של רשב"י ובנו, הוא מקום

ועוד כתיב שם: 'זכאה חולקי יומא דין, פתח ר"ש ואמר אני לדודי ועלי תשוקתו, כל יומין דאתקטרנא בהאי עלמא בחד קטירא אתקטרנא ביה בקודשא בריך הוא ובגין כך השתא ועלי תשוקתו, דהוא וכל סיעתא קדישא דיליה אתו למשמע בחדוה מלין סתימין'.

ועוד כתיב שם: 'הא חמינא, דקודשא בריך הוא וכל הני זכאי קשוט דהכא משתכחן כלהו מסתמין על ידי, דהא חמינא דכלהו חדאן בהאי הלולא דילי וכלהו זמינין בההוא עלמא בהילולא דילי זכאה חולקי'.

ואכן כבר נהג האר"י לקיים יומא דהילולא רבה ביום זה, שכן על פי מה שנתבאר לעיל יום מיתת צדיקים הוא בבחינת יום נישואין,

אני רואה שנפסק ונתמלא הבית. בעוד שהיו יושבים, פתח רבי שמעון עיניו וראה מה שראה, ואש סיבכה את הבית. יצאו כולם ונשארו רבי אלעזר בנו ורבי אבא, ושאר החברים ישבו מבחוץ. אמר רבי שמעון לרבי אלעזר בנו, צא וראה אם רבי יצחק כאן כי אני ערבתי לו. אמור לו שיסדר דבריו וישב אצלי, אשרי חלקו. עמד רבי שמעון וישב וצחק ושמח, אמר: איפה הם החברים עמד רבי אלעזר והכניס אותם, וישבו לפניו. נשא רבי שמעון את ידיו והתפלל תפילה והיה שמח ואמר: אלו מהחברים שהיו נמצאים בבית האידרא יודמנו כאן. יצאו כולם ונשארו רבי אלעזר בנו ורבי אבא ורבי יהודה ורבי יוסי ורבי חייא. בתוך כך, נכנס רבי יצחק. אמר לו רבי שמעון: כמה יפה חלקך, כמה שמחה צריכה להתוסף לך ביום הזה. ישב רבי אבא אחורי כתפיו ורבי אלעזר לפניו. אמר רבי שמעון, הרי עתה הוא עת רצון, ואני רוצה להיכנס בלי בושה לעולם הבא. והנה דברים קדושים שלא גיליתי עד עתה, אני רוצה לגלות לפני השכינה, שלא יאמר שבחסרון נסתלקתי מן העולם. ועד עתה היו נסתרים בלבי ליכנס בהם לעולם הבא. וכך אני מסדר לכם, רבי אבא – יכתוב, ורבי אלעזר בני – ילמוד, ושאר החברים ידובכו בליכם.

נה ועיין בהליכות שלמה (פרק י"ב סעיף כ"ד) שהביא בשם הגרש"ז זל"ה, והיינו שאין טעם לומר למנצח וגו' יענך ביום צרה, כשיש שמחה במק"א לכן לא יאמרו כלל למנצח אף שלא באתרא קדישא מירון. ומדבריו אלו יש ללמוד לכל נפוצות ותפוצות ישראל.

ומנהג העליה והשתטחות על הציון הלא מוזכר כבר באגרתו של הרמ"ק שמספר שם שעלה יחד עם מורו ורבו מרן הב"י, וכן מתאר שם את התפלה שהתפללו ולאחר מכן את כל הגילויים שנגלו לו שם¹. וכן מובא בדברי המגיד לבית יוסף לאחר העליה לציון, שאמר לו כהאי לישנא: 'השם עמך וכו' וזה שירדו גשמים לא היה כדוגמת שפך קיתון על פניו, כלומר דבר שלילי אלא, אדרבא נתקבלו דבריכם. רבי שמעון בר יוחאי ובנו שמחו לקראתכם בקראכם זוהר על מערתם ובכפר הסמוך להם. אלא כיון שהקפתם את ציון רבי אלעזר בארבעת המינים שבאים לרצות נתעוררו המים ובאו וכו'. וכלל זה יהיה בידיכם, כל זמן שהעולם יהיה צריך לגשמים ביותר תלכו ותקיפו הצדיקים הנזכרים ותענו ועל כל צרה שלא תבוא על הציבור, תעשו שבע הקפות ותענו וכו'. ובכן תדע, כי הם הצדיקים שמחים מאוד בקרותכם זוהר על מערתם או בכפר הסמוך להם ואם תתמידו לקרות כן,

קדוש מאוד, וכמו שמובא בסו"ס כבוד מלכים להגר"ש העלליר זל"ה אב"ד צפת, וז"ל: 'ומעיד אני באמת כי בילדותי שמעתי פה מרבני קשישאי רבני הספרדים, אשר אבותם ראו וסיפרו להם שהאור החיים הק' כשעלה למירוץ לציון הרשב"י, והגיע לתחתית ההר שעולים משם ירד מהחמור, והיה עולה על ידיו ורגליו, וכל הדרך היה גועה כבהמה וצועק היכן אני השפל נכנס למקום אש להבת שלהבת, וכל פמליא של מעלה הכא, וכל הנשמות הצדיקים שמה, ובעת ההילולא היה שמח שמחה גדולה, והוא בעצמו שרף כמה בגדים יקרים לכבוד רשב"י זיע"א וגם הזקנים הספרדים פה ידעו ושמעו'. ובמכתב ששלח רבינו עובדיה מברטנורא לאחיו בשנת רמ"ט (נדפס בספר דרכי ציון) כתב בזה"ל: 'בי"ח באייר באים מכל הסביבות ומדליקים אבוקות גדולות, מלבד מה שמדליקים עליה נר תמיד שהרבה עקרות נפקדו וחולים נרפאו בנדר ובנדבה שהתנדבו למקום ההוא'.

נו וז"ל באגרת: 'פתחתי בפרשת זכור ואמרתי כי הנה רבי שמעון הוא גבורה כמו שפרש בוזהר בכמה מקומות ורבי אלעזר הוא ודאי מצד החסד שכן בשמו אל שהוא חסד וראיתי להכריע ביניהם בדברי תורה שהיא מידת תפארת. ואף על פי שאינו ראוי שהם יתעטרו בי מפני רע מעללי, עם כל זאת יתעטרו על ידי בדברי תורה שאינם מקבלים טומאה ואינם מטמאים על ידי חס ושלום'. ע"כ. וראה מה שכתב החרדים בהקדמתו, וז"ל: 'אמר המחבר להיות חברים מקשיבים אצל ציון רשב"י עוסקים באמרותיו אמרות טהורות כדרכנו פעמים בשנה מעת לעת ומפקידה לפקידה שם ישבנו גם בכינו צעקנו במרירות לבנו ויתכו כמים שאגותינו בראותינו איך רשב"י וחבריו בדורותם היו מצטערים ואוננים ובוכים על רוב פשעינו ואותם הצדיקים לא היו גרמא בנוקי וקל וחומר לנו שאנחנו הגורמים שיש לנו לבכות ולהצטער כפלים'.

קיבול, והם כלי העבודה, וכידוע כמה שהאדם מכין את עצמו הוא מכין לו כלי קיבול לקבלת השפעה.

תורתו מגן לנו היא מאירת עיננו

וההכנה הראויה הוא הלימוד בספר הזוהר, שכן נשמת הצדיק חבוקה ודבוקה בספרו שכתב ובדברי תורתו, והוא אף בבחינת ההשתתחות על ציונו הקדוש, וכמו שכתב במאור עינים זי"ע (ליקוטים מס' שבת) שהביא בשם הבעש"ט זי"ע ענין זה, וז"ל: 'שכשלומד דברי שום תנא וחכם מדברי הקדמונים שהדבר ההוא הוא חיות ומוחין שלו, והאדם הלומד ומדבר דבריו, מדבק ומכניס חיות ומוחין שלו לתוך הדיבורים, נקרא איתדבקות רוחא ברוחא, ולכך מחיה אותו שמכניס החיות בדברים, שלכך אמרו שפתותיו דובבות בקבר,

יגלו לכם רזין עליאין שכולם נמצאים בזוהר רק בני אדם אינם מבחינים בהם ורק על ידי לימוד הזוהר הקדוש בציון הרשב"י זוכים לגלות בתוך הזוהר את אותם הסודות'.

וראה עוד מה שכתב בילקוט מעם לועז (דברים עמוד תרפ"ד) על כך שאין במקומו של רשב"י שטן ופגע רע וכו'. ובעטרת זקנים (סי' תצ"ג) כתב וז"ל: 'מנהג ארץ ישראל שנוהגין לילך על קברי רשב"י ז"ל ור"א בנו ביום ל"ג העומר'.

ולכן המגיעים לציון המצוינת של התנא האלקי רשב"י זיע"א, נכון וראוי להכין את הלב ואת המוח כראוי וכנכון, וכגודל ההכנה כך גודל ההשפעה. כידוע ממה שכתב הרמב"ן (האמונה והבטחון פט"ו) שפירש אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ, שצריך להכין את התעוררות הלב לכלי

נז אמנם דוקא משום שההר עליו אתה עולה אדמת קודש הוא אין לגשת אל הקודש בקלות ראש כי אם באימה וביראה וכמו שכתב השלה"ק באגרת ששלח לבני משפחתו, וז"ל: 'על קבר רבי שמעון בר יוחאי לומדים הזוהר באימה וביראה ובדבקות גדולה. כי כמה ניסים אירעו שם וצריכים ללמוד הזוהר באימה וביראה ואחר כך לשמח הלב בשמחה רוחנית ולא שום אבלות ועצבות, כי לא באלה חפץ רשב"י, והוא בדוק ומנוסה, ואחר כך נודרים נדרים ונדבות ומתפללים תפילה'.

נח והנה אף שהחת"ס עצמו לא קים ליה בגויה לעשות יו"ט חדש, ומכל מקום ראה מה שכתב (שו"ת יור"ד סי' רל"ג) בענין ההילולא במירון וז"ל: 'בד"ה אמנם, ידעתי כי שמעתי שעכשיו אכשיר דרי, וממרחק יבאו וידרשו את ה' ביום ל"ג בעומר בהילולא דרשב"י, ואם כי כל כוונתם לשם שמיים שחרם רב בלי ספק ע"ד ודילוג"ו, ודליק"ו נרות עלי אהבה וכו, אבל מטעם זה בעצמו הייתי אני מן הפרושים כבן דרוסאי שבמס' פסחים דף ע"ב, שלא אצטרך להיות יושב שם, ומשנה מנהגם'.

גלי עיין שם ואיתא רבי שמעון בר יוחאי היה בחינת משה וגם כי בכל דור ודור יש בחינת משה, וזהו דרש דרש משה היינו כשיתגלה ויודרש מה שדרש כבר משה היינו רבי שמעון בר יוחאי ספר הזוהר אז והנה שורף היינו שיתבטלו כל הקליפות וממילא יהיה גאולה שלימה במהרה בימינו אמן נצח סלה ועד'.

והנה מנהג זה של לימוד בספר הזוהר כבר מוזכר בספרי הקדמונים, וכמ"ש בחיד"א (מורה אצבע, רכג) וז"ל: 'ויש מי שנהג לעשות לימוד בליל ל"ג בעומר כי עשרה ללמוד שבחי רשב"י המפוזרים בזוהר ואדרא זוטא והוא מנהג יפה'. וכן איתא בפסיקתא דרב כהנא (פ"ב ס"א), בענין לימוד מדברי הצדיק, וז"ל: 'אדם אם היה עובר בין הקברות והיה יודע שצדיק קבור שם צריך להזכיר מעשיו'. ופירש הרד"ל, 'מכאן נראה שנהגו באר"י ת"ו לקרות על קברי צדיקים פסוקים ומאמרים מענייניו של אותו צדיק הקבור שם'. ויה"ר שבזכות תורה דיליה תהא תורתו מגינה לנו ותאיר את עינינו

שאפשר לומר כי זה בחינת השתטחות על קברי הצדיקים'.

וממילא משמע מדבריהם שראוי ונכון ללמוד בספר הזוהר הקדוש ביום ל"ג העומר ובימי ההכנה ליומא דהילולא רבתא, ובפרט ובעיקר דברי צרי ונחמה הם דברים אלו לאנשים אשר רחק מהם המקום אם מחמת עצמם או מחמת פגעי הזמן, וחפצים בנפש שוקקה להשתטח על האי ציונא קדישא, הרי לנו בחינת ההשתטחות בלימוד בזוה"ק. מה גם שאנו זקוקים מאוד לדבר ישועה ורחמים שאנו מצפים לגאולתן של ישראל, והרי כבר כתב בזוה"ק שבזכות ספר זה יזכו ישראל לגאולה, כדאיתא (זוה"ק פרשת נשא, קכד), וז"ל: 'ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי דאיהו האי ספר הזוהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי'. וכמו שכתב בדגל מחנה אפרים (פרשת שמיני), וז"ל: 'עוד ירמוז על דרך שמוכא בזוה"ק בספרא דא ספר הזוהר יפקון ישראל מן גלותא וכמו שכתבתי בפרשת בשלח רמז מזה על התרגום ובני ישראל נפקין בריש

נט ועיין בענין זה במה שכתב בליקוטי האריז"ל (ברכות ז), וז"ל: 'אגרא דבי הילולא מילי - שעיקר השכר של יום ההילולא הוא מילי לעסוק בדברי תורה של בעל ההילולא, טשו ביה מדרשא [כל' הגמ' בשבת, במעשה דרשב"י]'.
 ס עי' בתניא, אגרות קודש פכ"ו שאין ביאור מאמר זה כפשוטו שלכאורה לאחר הגאולה ילמדו רק מספר הזוהר, אלא וודאי ילמדו בכל ספר התורה כולו, והביא ראיות והוכחות לענין זה.

ומבאר שם מאמר זה על פי פנימיות העניינים עיין שם בארוכה.

באצבע אות מד), ומביא לטהרת וקדושת הנפש כמו שכתב בפלא יועץ (ערך זוהר) ובזה בונה עולמות כמו שכתב בספר כסא מלך (תקוני זוהר תי' מג אות ס) ומביא את האדם לידי אמונה כמו שכתב באמרי פנחס (שער ט אות ג). וגדולה היא סגולתה אף בגשמיות להציל את האדם ממגפה ושעורריות כמו שכתב באמרי פנחס (שם שער ו אות עג).

ואף יפים הדברים להנצל בהם מחבלי משיח, וכמו שביאר בזה הרמח"ל בספרו אדיר במרום (דף י"ז-כ"ג) וז"ל: 'ברייחת רשב"י עשתה ענין התיבה, ואז זה נחשב לבריחה כללית לכל ישראל עד שבסוף הימים לא יצטרכו בריחה'. ע"כ. ובהמשך דבריו כותב בזה"ל: 'והאמת כי ספר הזוהר נשאר לברכה שכל מי שיתדבק, בו אין צריך חבלי משיח'.

בחשכת הגלות המר הזה, ויהא הוא ממליץ טוב בעדנו, אמנ"סא.

לימוד זוהר משפיע ישועות ורפואות

הנה אפשר לרמז בתיבת 'בראשית' שהוא נוטריקון תורת ר'בי שמעון בר' יוחאי. תורת רשב"י הוא סגולה נפלאה לחיזוק באמונה, במי שאמר והיה העולם ב"ה, והיא גם סגולה נפלאה להמחיש מזור ורפואה שכן ע"י 'בראשית' היינו תורת רשב"י 'ברא' החולים מתרפאים והבריאים לא חולים. הן ברוחניות וכמו שכתב בהקדמה לספר התיקונים שלימוד הזהר היא סגולה נפלאה ליראת שמים, וכן להתקשרות בה' כמו שכתב בשארית ישראל (שער ההתקשרות שער א' דרוש ה מאמר ב), והואט תיקון גדול לנשמה כמו שכתב החיד"א (מורה

סא וראה מה שכתב במהרח"ו (שער ההקדמות) בחשיבות לימוד הזהר, וז"ל: 'והוא בהיותנו עוסקים בחכמה הזאת כי ע"י תקרב הגאולה וכיכול ישועתה לשכינת עוזו היינו ממהרים להצמיחה כמ"ש ותושע לי זרועי לי ממש כיבכול וכנ"ל במאמר שהתחלנו בהקדמתנו זאת כי הכל תלוי בעסק החכמה הזאת ומניעתינו ולהתעסק בה היא גורמת איחור ועכוב בנין בית מקדשנו ותפארתינו המכונה ונקרא הדר הכרמל כמ"ש ראשך עליך ככרמל וזמ"ש ראיתי והנה הכרמל מדבר כי לסבות הנ"ל היה הכרמל מדבר שם בעו"ה כנ"ל כי כל דור שלא נבנה ב"ה בימיו הרי הוא כאלו נחרב בימיו וכל עריו הם ערי יהודה נתצו גם הם וכל הרעה הזאת היא מפני ה' מפני חרון אפו פי' מפני החכמה הזאת אשר עסקה להורות כי לכ התורה שמותיו של הקב"ה וז"ש מפני ה' היא החכמה שאין מתעסק בה וגם ומפני חרון אפו פי' כי אין לו להקב"ה קורת רוח בעולמו אלא כאשר עוסקים בחכמה זו וכמ"ש בתלמוד בכל אותם המעשים של ריב"ז ושל ר"א בן ערך ור"י הכהן כשהיו דורשים במעשה מרכבה ירדה אש שכינתו יתברך סבכה כל האילנות משא"כ בהיותם עוסקים בפשטים'.

תורה דיליה, אף ללא הבנה שהרי הלכה כרבי שמעון בגרירה (שבת כא.) כלומר רבי שמעון פוסק להלכה שמותר בשבת לגרור מטה כסא וספסל, ובלבד שלא יתכוון לעשות חריץ, הרי שאחר הכוונה הן הן הדברים, ובדרך רמז יש לומר שרבי שמעון הוא גורר את כל מי שבא להשתתף ביומא דהילוליה וההוגה בתורתו, שהם חלקו וחבלו, שכן נמשכים הדברים אחר כוונת האדם, ובאם לומד את תורתו בכוונה הטהורה, אף שהדברים עמוקים ורחבים מיני ארץ ומיני ים, מכל מקום הלך אחר כוונתו.

ובזה יש גם לבאר את מה שאנו אומרים בפיוט 'אשרי העם הם לומדך, ואשרי העומדים על סודך', שאכן כוונת הפייטן לשני בחינות, הבחינה הראשונה היא 'אשרי העם הם לומדך' - מדובר באלה שלומדים אף על פי שאינם מבינים, וכל מטרתם וכוונתם היא כדי לטהר את נשמתם, ולכן נקט בלשון 'העם' - המה האנשים אשר לא השיגו מדרגות גבוהות בלימוד הזהר, ומכל מקום אשרם ואשרי חלקם. והבחינה השנייה היא 'אשרי העומדים על סודך' -

וזהו אף אם הוא לומד ללא הבנת הדברים כלל, וכמו שכתב בפלא יועץ (שם אות ז), וז"ל: 'לימוד ספר הזוהר נשגב מאוד לטהר ולקדש הנפש, ואפילו לא מבין מה שקורא, ושוגה בו שגיאות הרבה, הוא חשוב ומקובל ומרוצה לפני הקדוש ברוך הוא'. ע"כ. וכן כתב הרה"ק מקאמארא (הקדמת ספר עצי עדן), וז"ל: 'על כן, בני ואחיי, תרגילו עצמכם ללימוד בדברי הזוהר והתיקונים בשקידה, ומי שלא ראה אור הזוהר מתוקים מדבש, לא ראה מאורות מימיו ולא טעם טעם התורה, ועוד שהוא מטהר הנפש ומזככה, אפילו אמירה בעלמא מן השפתיים סגולה ותיקון הנפש מאוד יב'.

ויש לרמז זה במה שהמליצו צדיקים על מה שאמרו ז"ל (ברכות ט.) 'כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק' - כלומר שכאשר האדם נמצא בעת צרה וצוקה כשיסמוך על התנא האלקי וילמד תורתו יראהו ה' ניסים ונפלאות בזכות תורתו וקדושתו. ויש לרמז בזה דאף אם בשאר דברי תורה צריך האדם להתייגע ולהבין הדברים, אך שונים הדברים בתורתו של רשב"י שמתדבקים ברשב"י ע"י

סב וראה מה שכתב בענין זה הרמ"ז (הגהות לספר הכוונות), וז"ל: 'גם כי סתומים וחתומים הדברים, אל נא תמנע מקריאתם, כי ברית כרותה לשפתיים הנוטפות מר, ומעורר את האהבה עד שתחפץ. וכן בדברי הבנ"י (הוספות מהרצ"א אות ט) וז"ל: 'אמת שמקובל בידינו שגם מי שלא ידע כלום אף על פי כן לשון הזוהר מסוגל לזכך הנפש'.

לבו יום ההוא לשוב בתשובה כי זכות רשב"י מסייעת להבא להיטהר, ולא לבלות הזמן בעוה"ר בהבלי העולם, אשר הוא לצדיק לצער. ע"כ.

והנה בטור (סימן תכ"ח) כתב בענין ההשוואה בין פורים ל"ג בעומר, וז"ל: 'לעולם ביום שיהיה פורים יהיה ל"ג בעומר וסי' פלג חי', פי' פורים ל"ג ח"י באייר, וכן מובא בשו"ע שם בסעיף א', ובספר שכנה"ג (סימן תפ"ט) למד מר"ת זה הלכה למעשה וז"ל: 'וכבר ראינו לדורשי רשומות שדרשו הפסוק בתהילים פקדת הארץ ותשוקקה פלג' - א' מלא מים, דיום שחל פורים חל בו ל"ג בעומר וכמובא בטוש"ע פל"ג. ע"כ. הרי לנו שאף בעלי ההלכה דרשו רמז זה הלכה למעשה, ובזה יש לבאר ענין פורים ול"ג בעומר שבפורים נכתב לאבדם, ונהפך להם מדין לרחמים, וגם ל"ג בעומר הדין נהפך לרחמים, וראה עוד במאור ושמש רמזי ל"ג בעומר שכתב כעיי"ז עיי"ש.

והנה בענין התשובה כבר אמר רשב"י (קידושין מ:) שאפילו רשע גמור כל ימיו ועשה תשובה באחרונה אין מזכירין לו רשעו, וכן

הימינו אותם שכן משיגים בשכלם סוד הדברים, ב' הבחינות הנ"ל מאושרים בחלקם ועמלם סג.

טיהר את עיר טבריה תשובה ותפלה

הנה כבר נתפשט בכל קהילות ישראל להרבות בתפילות ובתחנונים ביום זה ולשפוך שיח במקום הקודש, ונראה ליתן טעם לדבר זה והוא על פי מה שנאמר בזוהר (פרשת בלק) בענין ימי העומר שהם ימי תפלה, על שם מה שאמר הכתוב 'עומר התנופה' - תנו - פה, היינו הרימו למקום קולכם בתפלה ובתחנונים בימים אלו, והנה ראינו לעיל שעניינו של ל"ג בעומר הוא כעניינו של יום הכיפורים, ועוד באנו לחדש כאן שעניינו של ל"ג בעומר הוא כעניינו של יום הפורים, עליו נאמר כל הפושט יד נותנים לו **וראשית דברנו יאירו על פי מה שכתב ביערות דבש (ח"ב דרוש י"א), וז"ל: 'וידוע כי מלאכי השרת רוצים שימות הצדיק ויום ל"ג בעומר הוא הילולא דרשב"י כי מת אז, והיה למעלה הילולא הנערה באה אל המלך, וראוי לכל איש הירא והחרד לשום אל**

סג וראה מה שכתב באור צדיקים להמהר"מ פאפירש זי"ע שיהיה לו לאדם שני לימודים של זוהר אחד לעיוני ואחד לגירסא, ויקדים של העיון, הרי שלפי דבריו בכל אדם נמצאים ב' הבחינות האלו. ועיין עוד מה שכתב החיד"א (שו"ת חיים שאל ח"א סימן ע"ה), וז"ל: 'וכבר אמרו שרבנו האריז"ל ציוה לאדם ששב בתשובה ללמוד ה' דפין של זוהר בכל יום בשגם לא יבין'.

מטהרין, ומי מטהר אתכם'. ובוודאי בוודאי דבאתריה דמר, שהלכה כמותו, כמ"ש הר"ן בפרק מקום שנהגו, וז"ל: 'דבמקומו של הרב נוהגים בין לקולו ובין לחומרא', וודאי הלכה כמותו ונפתחים שערי שמים לקבל תשובתינו ותפילתנו ולהושיענו בכל מילי דמיטבסד.

יכול לפטור העולם אדוננו בר יוחאי

איתא בגמרא (סוכה מה:): 'אמר חזקיה אמר רבי ירמיה משום רבי שמעון בן יוחאי, יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין מיום שנבראתי ועד עתה'. והביא הגרעק"א בגליון הש"ס שבאבות דרבי נתן (פ"טז) מבואר מה היא הסיבה שרשב"י אומר שישראל פטורים בדין. וז"ל האבות דרבי נתן: 'רבי שמעון בן יוחאי אמר, מהיכן שאין ישראל רואים פני גיהנם לעולם, משלו משל למה הדבר דומה למלך בשר ודם שהיה לו שדה זבורית

איתא בזוה"ק (ח"א קטט). 'זכאין אינון מאריהון דתשובה דהא בשעתא חדא ברגע חדא קריבין לגבי הקב"ה, מה דלא הוה הכי אפי' לצדיקים גמורים דאיתקרבו לגבי הקב"ה כמה שנין'. ועוד איתא שם 'בשעתא חדא ברגעא חדא' - שזוכין לכלל המדריגות בשעה קלה אחת של תשובה.

וכתב ר' צדוק זי"ע (צדקת הצדיק אות קכ"ז בשם הרה"ק ר' בונים מפרשיסחא זי"ע) שדבר זה הוא מיגיעת רבי שמעון בר יוחאי, ואם כן ביומא הילולא דרשב"י בוודאי שאפילו בשעתא וברגעא חדא, אפשר לזכות להתקרב לאבינו שבשמיים מכוחו של רשב"י, ואם לא עכשיו אימתי, וכמו שכתב בזוה"ק בפרשת קדושים 'מפני' שיבה תקום' - שהתורה מזהרת לאדם שיחזור בתשובה לפני שהגיע לשיבה, ולא יחכה לגיל השיבה, אלא בעודו בתקפו יחזור עיי"ש.

ולכן יש ליתן רמז לטעם שישראל קדושים מזמרים ביומא דין 'אמר רבי עקיבא, לפני מי אתם

סד וראה בענין התפלה בשיטתו של רשב"י ע"פ מה שכתב בחת"ס פרשת ואתחנן שאעפ"י שרשב"י לא התפלל ג' תפילות ביום כמבואר בגמ' (ברכות לה.) בענין מניחין חיי עולם, אבל תפילות של צרה כן התפלל, אם כן התביעה עלינו היא כפולה ומכופלת שכן אנו אין תורתנו אומנתינו וודאי חייבים אנו לזעוק על כל דבר שזוועה צרה וצוקה, ואלקא דרשב"י יענגנו ביום קראינו זה. ועוד יש לנו לעיין בענין התשובה במשנתו של הרשב"י ע"פ דברי הגמרא (סנהדרין 37:) 'אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחאי ויעתר לו מלמד שעשה לו הקב"ה כמין מחתרת ברקיע, כדי לקבלו בתשובה מפני מידת הדין', ועל כן ביומא דיליה, ובאתרא דיליה, יכול הוא לפטור כל העולם כולו ממדת הדין, רק אם נעשה אנו את אשר מוטל עלינו.

על הפרט ועל הכלל כולו לפוטרם מן הדין ולהצילנו מן הגלות המר הזה. והנה האף אומנם שאסור לדרוש אל המתים מכל מקום יש שהתירו לפנות ולבקש מהצדיק שימליץ טוב לפני השוכן במרומים עבור המתפלל ליד קברו (פמ"ג תקפא, א"א טז, מהרי"ל, ט"ז תקפא, לט) סו.

והנה כבר ראינו לעיל שביום ל"ג בעומר מתהפך הדין לרחמים גמורים, ועל זה יש להמליץ מדוע אכן משנים הדין הנוהג בימי הספירה ושותים לחיים ויוצאים בריקוד ובמחול, על פי מה שכתב בספר דברים בעתם להרב ראובן מרגליות (עמ' ס"ט) בשם הרב הקדוש רבי אורי מסטרעליסק זי"ע כי לחיים גמטריא מנהג, ומנהג מבטל דין, שנהפך לרחמים סו. ובענין זה יש להביא את מה שכתב המגיד מקאז'ניץ (תהלות

באו בני אדם והשכירוהו בעשרת כורין חטים בשנה, זבלוה עדרוה השקוה וכסחוה ולא הכניסו ממנה אלא כור אחד חטים בשנה, אמר להם המלך מהו זה, אמרו לו אדוננו המלך אתה יודע בשדה שנתת לנו שמתחלה לא הכנסת ממנה כלום ועכשיו שזבלנוה וכיסחנוה והשקנוה מים לא הכנסנו ממנה אלא כור אחד חטים בלבד. כך עתידים ישראל לומר לפני הקדוש ברוך הוא רבוננו של עולם אתה יודע ביצר הרע שהוא מסית בנו שנאמר כי הוא ידע יצרנו' סה.

והנה מוטל עלינו כל אלו המתכנסים ובאים ליומא דהילולא רבתא הדין, אם בפועל על ידי העליה לצמיון, ואם בבחינת ההשתטחות על ידי הלימוד בספר הזהר, לעשות את המוטל עלינו וליתן קולנו בתפלה ובתחנונים שאכן ימליץ טוב בעדינו

סו וראה מה שכתב בסדר הדורות (ערך שמאי) בשם ספר ויקהל משה (עמוד מ"ב ונ"ד), וכן הוא במלבי"ם פרשת חוקת, שלעתיד לבוא יהיה הלכה כרבי שמעון, והרי רשב"י נמצא כעת בעלמא דאתי, ואין שום מניעה לפסוק כמותו שם.

סו וז"ל הפמ"ג: 'עיינ מ"א. ועיין אליה רבה ל"ט בשם מהרי"ל הלכות תענית דבית הקברות מקום קדוש וטהור, יתכוין שה' יתן לו רחמים בזכות הצדיקים, ואל ישים מגמתו נגד המתים. ובסידור מענה לשון יש תפלות מה שאומרים על הקברים, משמע קצת שמבקשים מאת הנפש שיליץ טוב בעדנו'.

סז ועיין בענין זה במה שכתב בבן איש חי (תורה לשמה סי' ת), וז"ל: 'אין למחות על זה, ומנהג ישראל תורה היא. וכן כתב המהריק"ש בס' ערך לחם (בסי' תצד), וז"ל: 'מנהגם של ישראל תורה ואין לבטל מה שנהגו בכל תפוצות ישראל לעשות יום ל"ג לעומר יום שמחה עיי"ש. הרי לנו שמנהג מבטל דין, והרמז בזה שמנהגי ל"ג בעומר מבטלים הדינים השורים על עם ישראל ומהפכים אותם לרחמים.

באים נאם ה' אלהים והשלחתי רעב בארץ לא רעב ללחם ולא צמא למים כי אם לשמע את דברי ה' וכו'. תניא, רבי שמעון בן יוחי אומר, חס ושלום שתשכח תורה מישראל, שנאמר (דברים לא כא) כי לא תשכח מפי זרעו. וידועה אמרתו של הרה"ק רבי אהרן מקרלין זצ"ל 'כשם שהקב"ה לכל אף רבי שמעון לכל, אפילו לפחותים'. ויבואר ע"פ מאמרו האמור למעלה שח"ו עתידה תורה שתשכח מישראל, כלומר שרבי שמעון עצמו לקח ערבות על כך שלא תשכח תורה מישראל וכוונתו אף לדורות הפחותים בימינו.

וכתב הרה"ק רבי יחזקאל משינווע זצ"ל (דברי יחזקאל, ל"ג בעומר) שאנו מבקשים ביום ל"ג בעומר שזכות התנא האלקי רשב"י יאיר גם לעומדים רחוק מחצרות ד' בזכות כוחו וזכות תורתו אשר האיר, ובזה פירש מאה"כ (תהילים צב יד) 'שתולים בבית ד' בחצרות אלוקינו יפריחו' - שתולים בבית י'הוה, ר"ת ש'מעון בר' יוחאי, דבזכות רשב"י וחבריו השתולים בבית ה' בעולם העליון, 'בחצרות אלוקנו' גם העומדים מרחוק והם עדיין בחצר גם הם 'יפריחו'. ולכן איש חכם לב יקח ביום גדול זה

בשם המגיד ממעזריטש בענין השתוקקותם של בני ליום זה ומהטעם שאז נהפך הדין לרחמים, וז"ל: 'ר' דוב בער זצללה"ה אמר בפירוש הפסוק צמאה נפשי וגו' שרומז על ימי הספירה הנוראים שעיקר התוחלת בהם להגיע ליום ל"ג בעומר שאז נמחקו הדינים ויגבר עלינו חסדו על ידי שם אכדט"ם שהוא באותיות א"ב לפני השם אלהי"ם ושם הנ"ל יוצא מר"ת כי טובים דודיק מייך כי כד"ט עולה ל"ג וזה השם נקרא פני אלהים הפנים שלו כי בכל שם יש פנים והוא רחמים וזה רמז בפסוק הנ"ל צמאה נפשי לאלהים פירוש בשביל זה השם הוא הדין לאל חי גימטריא מ"ט פירוש מ"ט ימי העומר מתי אבור ואראה פני אלהים דהיינו שצמאה נפשי ליום ל"ג גימטריא כד"ט שאז יתגלה הפנים של שם זה יס'.

רבי שמעון לכל בפרט לדור האחרון

איתא בגמרא (ברכות סג:), וז"ל: 'תנו רבנן, כשנכנסו רבותינו לכרם ביבנה אמרו, עתידה תורה שתשכח מישראל, שנאמר (עמוס ח יא) הנה ימים

סח וראה עוד מה שכתוב בכתבי הארז"ל (שעה"כ דרוש ב', ול"ג בעומר דרוש יב) שהשם של ל"ג בעומר הוא אכדט"ם, ועיין עוד בארוכה בישמח ישראל (ל"ג בעומר) בענין שם זה המאיר ביום ל"ג בעומר.

יעזרנו השי"ת שיתבטלו מעלינו כל הגזירות, וזכות התנא האלקי רשב"י זיע"א יגן בעדנו שמהרה נוכל גם אנו כולנו חיים לברך ברכת מחיה המתים ממשע"א, וכמו המעשה הידוע שמביא הרא"ז מרגליות בספרו שהתפלה התמימה והטהורה של האם שבנה מת במערת רשב"י, החיתה את הילד. והמוסר השכל ממעשה הנ"ל לבוא ולבקש מאת המלך באמונה תמימה ובטוהר הלב, במילים פשוטות לשוח בקשתינו לרבש"ע, וימלא ה' בחסד ורחמים לכל אחד משאלות ליבו לטובה ולברכה, ונודה לו תמיד כמהות היום 'הוד שהוד' שהוא ריבוי כל הודיה לשי"ת, כי הוא יום מסוגל להיפקדע בדבר ישועה ורחמים"ע, אמן.

להדבק בתורת רשב"יסט, ובכך יקשר נפשו עם נפש הצדיק וממילא יחיש עבורו ישועה בחור".

איתא בזוה"ק (ח"ב לח:): בענין הרשב"י, וז"ל: 'יראה כל זכורך את פני האדון, ומנו רשב"י'. ועוד איתא בגמרא (סנהדרין צח.) 'שרבי יהושע בן לוי אשכחיה לאליהו דהווי קיימו אפיתחא דמערתא דרבי שמעון בר יוחאי, אמר ליה אתינא לעלמא דאתי, אמר ליה אם ירצה האדון הזה' ופרש"י: 'שכינה היתה עמהם', ועיין במהרש"א שם שביאר דקאי על מערת הקבורה במירון, ועל פי דברים אלו יבואר שאכן הן הן כוונת הדברים שמה שנאמר בגמרא 'האדון' הכוונה היא על רשב"יע.

סט בספר מים רבים (עמ' עא) הביא מספר ליקוטי אמרים למגיד ממעזריטש זי"ע שאמר כשאדם לומד גמרא מימרא של רבי שמעון, הרי הוא מקשר עצמו ברבי שמעון ונחשב כאילו לומד אצלו.

ע ועיין בחזון איש (איגרות ח"א איגרת ל"ו). שכתב שרשב"י, שבת, אמת. הם חד.

עא כתב רבנו חיים ויטאל (בספרו ספר החזיונות, ח"ב אות ב) וזה לשונו: 'בשנה ההיא חלמתי והננו ניצב על ראש ההר הגדול שלמערב צפת, באמצע שני ראשים הגדולים אשר לו, שהם על כפר מירון, ואשמע קול מבשר ואומר, "הנה המשיח בא". והנה המשיח עומד לנגדי, ויתקע בשופר והיו מתקבצים אליו אלפים ורכבות מישראל, ויאמר לנו "בואו עימי ותראו בנקמת חורבן בית המקדש", ונלך שם וילחם שם, ויך את כלל הנוצרים אשר שם, ויכנס לבית המקדש, ויהרוג גם אותם שהיו בתוכו. ויצו לכל היהודים ויאמר להם, "אחי הטהרו עצמכם ואת בית מקדשנו מטומאת דם פגרי הערלים האלו וטומאת העבודות זרות אשר בתוכו, ונטהר ונבנה בית המקדש על מכוננו, ונקריב קרבן התמיד על ידי כהן גדול'.

עב וכמו שהפליא לעשות בימי חייו כפי שמובא בפסיקתא זוטרתא (שיר השירים פרק א פסוק ד) מובא מעשה באשה אחת בצידן ששהתה עם בעלה עשרה שנים ולא ילדה, וביקש לגרשה. באו אצל רבי שמעון בן יוחאי ואמר להם, חייכם כשם שלא נדווגתם אלא מתוך מאכל ומשתה,

כך לא תפרדו זה מזה אלא מתוך מאכל ומשתה, הלכו ועשו סעודה. עד שהם אוכלים ושותים, אמר לה האיש שרצה לרגש לאשתו, בתי כל חפץ טוב שאת רואה בבית הזה ולכי לבית אביך. כיון ששמעה רמזה לעבדיה להשכירו, שתה וישן לו, צייתה לעבדיה והוליכהו במטה עד שהיא ישן לבית אביה, הקיץ משנתו היה מסתכל בכתלים ובעמודים אמר לה היכן אני נתון, אמרה לו הלא תזכור מה שאמרת לי מערב כל חפץ טוב שאת רואה בבית הזה קחי ולכי לבית אביך, ראיתי ולא חפצתי טוב ממך, כך אני חפצה מכל מה שיש בביתך, באו אצל ר' שמעון וספרו לו המעשה הזה עליהם ונתפקדו.

עג בספר מאיר עיני חכמים כתב ממרן הבעש"ט שאמר בחלום הלילה לתלמידו הרה"ק רבי מיכלי מזלוטשוב זצ"ל שביומא דהילולא של הצדיק מוכרחת נשמתו לירד על ציונו, ואז תרעין פתחין לשמוע קול צעקת המבקשים על ציונו, ולהיות בעבורם שליח מצוה לפעול בשבילם כל טוב. ובספר טעמי המנהגים כתב, שאומרים בשם האריז"ל שביום ל"ג בעומר עומד רשב"י על ציונו הקדוש ומברך את כל הבאים שם למירון לכבודו לשמוח שם בשמחת ההילולא שלו.

